

Berkentőfény és kisdőztrom

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Kisdőztromi 8-58
Berkentőfény 8-10, 8-53

NAPILÓ

Előfizetés és hirdetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MÁJUS 11.

SZOMBAT

121. SZÁM

„Ameddig Európának pénze van a folytonos fegyverkezésre, addig módja van arra is, hogy amerikai adósságait megfizesse“

Zavaros a helyzet a párisi jóvátételi konferencián

Washingtonból jelentik: A Fehér Hához közel álló helyről ismételtelen rámutatnak arra, hogy Owen Young és Morgan amerikai jóvátételi szakértők nem képviselik az amerikai kormányt és így nem áll módjukban az Egyesült-Államok kormánya nevében kötelezettséget vállalni.

Hoover elnöknek az a véleménye, hogy ameddig Európának pénze van a folytonos fegyverkezésre, addig módja van arra is, hogy adósságait megfizesse Amerikának.

Mint Párisból jelentik, a Matin értesülése szerint Schacht dr. esütörtökön közölte Owen Younggal, hogy hajlandó visszavonni az amerikai közvetítő javaslatát szemben érvényre jutott német fenntartások egy részét.

A sajtó megállapítja, hogy a jóvátételi szakértők konferencián a helyzet meglehetősen zavaros, mindamellett azonban azt a reményt juttatják a lapok kifejezésre, hogy mégis létre fog jönni a megegyezés a delegátusok között.

Grandi olasz külügyi államtitkár május közepén Varsóba utazik

Ujabb politikai tárgyalások indulnak meg Olaszország és Lengyelország között

Párisból jelentik: Az Echo de Paris római tudósítójának jelentése szerint

Grandi külügyi államtitkár magyarországi utazjáról Rómába visszaérkezve, hosszabb megbeszélést folytatott Mussolinivel, akinek beszámolt budapesti kiküldetéséről és megfogadtatásáról.

Megbízható forrásból származó hírek szerint

május 15-ike és 20-ika közt Grandi újabb utra készül, még pedig Varsóba, ahol Zalesky lengyel külügyminisztert keresi fel

és viszonzozza Zalesky múlt évi római látogatását. A varsói ut célja, hogy Lengyelország és Olaszország között szorosabb gazdasági együttműködést biztosítsanak és megerősítsék a két állam közötti baráti jóviszonyt.

Feloszlatták az angol parlamentet

Május huszonkilencedikén rádió közvetíti egész Angliában Baldwin miniszterelnök választási beszédét

Londonból jelentik: A csütörtöki minisztertanács jóváhagyta az általános választások előtt a parlamentet feloszlató trónbeszédet.

Az a szóház pénteki ülése után a képviselők átmentek a lordok házába és itt halgatták meg a parlamentet feloszlató trónbeszédet.

Később a bognori villában a király elnökletével koronatanács volt.

Csütörtök este Baldwin miniszterelnök az Albert-Hallban a konzervatív párt nagygyűlésén mondott na-

gyobb választási beszédet.

A választások előestéjén, május 20-ikén a manchesteri rádióadóállomáson fog Baldwin az angol nemzethez szólni

és ezzel egyidejűleg a konzervatív párt minden választókerületében úgy rendezik a gyűléseket, hogy este kilenc óra tízpercor az elnök átadja a szót Baldwin miniszterelnök, akinek megafonon erősített beszéde mindenütt úgy fog hatni, mintha a helyszínen beszélne.

Ujabb kedvezőtlen fordulat a magyar-román optánsperben

Beograd és Prága jegyzéket intéztek Bukarestbe az optánsügy egységes rendezése érdekében — A román kormány ismét a jóvátételi kérdéssel akarja kapcsolatba hozni az optánsper

Budapestről jelentik: Az erdélyi magyar optáns birtokpöröknek békés megoldására irányuló közvetlen tárgyalások — mint ismeretes — e hónap végéig föl vannak függesztve, de az ügyben közvetve és közvetlenül érdekelte kisantantállamok a szünet alatt is behatárolt foglalkoztak az őket is közelről érintő ügyvel.

Az eddig bekövetkezett események és a különböző tárgyalások színterét — a budapesti lapok párisi jelentése szerint — azt mutatják, hogy

az elmúlt hetek folyamán olyan eseményeknek kellett bekövetkezniük, amelyek némileg módosították a tárgyalás menetét

s amelyeknek a végleges eredményre is lesz kihatásuk. Március 16-ikán Gafencu román külügyi államtitkár Párisban olyan kijelentéseket tett, amelyek értelmében az optánsügyben tárgyaló magyar és román delegáció álláspontja lényegében csupán már abban különbözik,

hogy a magyar részről igényelt 130 millió aranykoronára a román kormány 100 millió ajánlatot tett az erdélyi birtokosok kártalanítására szolgáló globális összegként. Gafencu ajánlatkört — hazaérkezve Bukarestbe — nyilatkozta miatt az Independance Romaine-tól kezdve majdnem valamennyi liberális lap súlyos támadásban részesítette, hangoztatva, hogy a Maniu-kormány a Titulescu-féle álláspontot feladta, miután nem a jóvátételi számla terhére akarja kártalanítani az erdélyi magyar birtokosokat. Gafencu nyilatkozatát közzölte a Cuventul-ban, amely szerint a fizetések módoszataira vonatkozóan ő semmiféle kijelentést sem tett.

Közben azonban összeült a bécsi tanácskozás, ahol a magyar delegáció bizonyos eltolódást vett észre a román delegáció álláspontjában.

Rövidesen azután ismét halaszító határozat jött létre. Közben három érdekes esemény történt: Mária-ro-

mán anyakirálynő londoni útja és Titulescuval folytatott tárgyalásai, Mironescu román külügyminiszter párisi és londoni útja, valamint Titulescuval folytatott eszmecsereit, végül pedig

Benes inicitatívájára jugoszláv és csehszlovák jegyzéket intéztek Bukaresztbe, amelynek célja az optánsügynek az érdekelte kisantantállamokkal egyöntetűen szabályozott elvek szerint való megoldása,

tekintettel arra a precedensre, melyet a tárgyalások befejezése a csehszlovákiai, illetve jugoszláviai magyar optánsok birtokügyeinek megoldása szempontjából jelenthet.

A leglényegesebb kétségtelenül Titulescu magatartása volt, aki, ha nem is óhajtott erősebb egyéni orientációt a liberálisok felé, annyit azonban sikerült Mironescu külügyminiszternél elérni, hogy a román kormány jogi álláspontját olyan értelemben befolyásolta, hogy ez az ő régi jogi szempontjaihoz igazodjék. Ennek következménye, hogy

a román kormány ismét a jóvátételi kérdéssel kapcsolatos formulához szeretné közeledni ajánlatát, illetve ajánlata fizetési feltételeit.

Innen a különböző tervek, amelyek azóta napvilágot láttak s amelyek szerint Románia fa-, vagy szállításai alapján, kombinálva ezt a jóvátételi kérdéssel akarná a kérdést rendezni.

Angolelleses lázadás a Perzsa-öböl partvidékén

Angol csatahajó indult a veszélyeztetett területekre

Londonból jelentik: Basrai jelentések szerint a Perzsa-öböl partvidékén angolelleses zavargások törtétek ki, amelyeket nyilvánvalóan a szovjetkormány szított. A Satt el Arabi petróleumvidékek központjában Abadanban már hetek óta kommunista agitátorok dolgoznak, akik a munkások körében lázító röpiratokat osztogatnak. A felizagott munkások megtámadták az Anglo Persian Oil Co. gyártelepét és az igazgatósági épületekre közpört zúdítottak. Minthogy a rendőrség tehetetlennek bizonyult a tömeggel szemben, a rend fenntartására katonai csapatokat vezényeltek ki. Mivel Abadanban az angol állampolgárok élet- és vagyonbiztonsága az izgatás következtében veszélyeztetve van, az angol admirális intézkedésére egy angol csatahajó indult a veszélyeztetett területekre.

Amerikai pénzesoport alakul a Zeppelin légi járatainak finanszírozására

A Graf Zeppelin újabb világturára indul

Newyorkból jelentik: Az a nagyszabású légiforgalmi terv, amely Zeppelin-léghajók felhasználásával kívánja az óceánok feletti személy- és postaforgalmat lebonyolítani, újabb határozott körvonalakat öltött. A Wallstreet köréből kiszivárgott hírek szerint egy newyorki bankárok köréből és repülési szakértőkből alakult csoport komolyan foglalkozik az Amerika és Európa közötti Zeppelin-forgalom rendszeres bevezetésével. Az egyik vonal Londont kötné össze Newyorkkal, a másik Európát Délamerikával. A tárgyalások folyamán egy harmadik terv is felmerült, amely valószínűleg magába olvasztja a két előző tervet. A harmadik légi járatot a Csendes óceán felett létesítik San-Francisco és Tokió között egy közbeeső pihenőállomással Honoluluban. Az egész tervkomplexumot az amerikai kormány elé terjesztették és a vállalkozáshoz, amely megőrzi amerikai jellegét, a kormány támogatását várják. A légi járatokat ugyanolyan típusú Zeppelinekkel fogják lebonyolítani, mint amilyenek most a Goodyear Zeppelin-társaság atrimi üzemében épülnek.

Berlini jelentés szerint a Graf Zeppelin nemsokára megkezdí a nyárra tervezett repülést. Az első útja Amerikába vezet, ahonnan rövid tartózkodás után visszaindul. A léghajó május 15-ikén startol és program szerint három napot tölt Lakelhurstban. Juniusban és Juliusban azután nagy körutakat tesz Norvégia, Svédország, Finnország felett és utjában a sarki zónát is érinteni fogja. A Graf Zeppelin az amerikai és az északi utakra amerikai, illetve németországi utasokat visz magával.

Egy amerikai pilóta negyvenezer láb magasságra emelkedett repülőgépeivel

A magassági repülés új világrekordere kijelentette, hogy ilyen nagy magasságot, amelyben — 76 fok hideget mért nem bír ki az emberi szervezet

Londonból jelentik: Newyorkból érkező jelentés szerint

Soucek amerikai repülőhadnagy negyvenezer láb magasságra emelkedett repülőgépeivel és ezzel minden repülőgépkategóriában új magassági világrekordot állított.

Az eddigi rekordot 1927 júniusában állította fel Campion amerikai repülőhadnagy 11.581 méter magassággal. Az új rekord a 40.000 lábnyi magasság

tizenkétezeröttszázötven méternek felel meg. A világrekord rendkívüli meglepetést keltett az amerikai lapokban, amelyek tele vannak Soucek élményeinek közlésével és részletesen beszámolnak ennek a hősi expedíciónak egyes fázisairól.

A legmagasabb ponton a hőmérséklet —76 fok Fahrenheit volt és a legnagyobb sebesség látványt ártult a pilóta elé, amit ember valaha látott. A repülő vattával tömte be orrát és csak a száján át lélegzett, szemüvegét pedig hat helyen átvilágosította, hogy akkor is lá-

son, ha a jég belepi az üveget. Soucek elmondotta, hogy tízezer láb magasságig könnyű volt felfelé haladni, tizenkétezer lábánál azonban már az oxigéntartályt kellett használatba venni. Huszezer lábnyi magasságtól kezdve a hőmérséklet rohamosan csökkent és

harmincezer láb magasságban már megfagyott a repülőgép kenőolaja.

Ettől kezdve a pilótának rendkívül nagy küzdelmet kellett folytatnia. Szemüvegét le kellett vennie, mert azt teljesen beborította a jég, azonban ekkor szeme majdnem befagyott és tagjaiban nagy fájdalmat érzett.

— Nem való emberi szervezetnek ez a magasság — mondotta Soucek. — mert

harmincezer lábnyi magasságban már tompa kábulatba esik az ember.

A leereszkedésnél egyszerre kétezer lábbal zuhantam, a fülem rettenetesen zugott és csak lassan tértem teljesen magamhoz, amikor leereszkedtem. Soucek pilóta csak 45 percig volt a levegőben.

Artmann-család volt házi orvosának tanuvalomása szerint Artmanné túlságosan ideges, félénk és a betegségek miatt állandóan rémüldöző asszony volt, aki gyakran esett át orvosi műtéten. A tanu szerint

az Artmann házaspár a legjobb egyetértésben élt.

A pszichiáter orvosszakértők közül Frischaut dr. mondotta ezután el szakvéleményét, aki hosszabb ideig megfigyelte a vádlottat. Véleménye szerint

a fiu nevelése elhibázott volt és a fiatal Artmann hajlamos a rosszra.

Az orvosszakértő szerint az a körülmény, hogy abban a szobában, ahol születnek véres tragédiája lejátszódott, Artmann Nándor meg tudta őrizni teljes lelki nyugalalmát és meztelenségét, arra vall, hogy meg tudta őrizni szüleit. A pszichiáter szerint a vádlott nem elmebeteg.

Ítélethirdetés valószínűleg szombaton lesz.

Repülőgépekről fényképezték a teljes napfogyatkozást

Harmincnál több kitűnő kép készült

Ilbiából (Fülöp-szigetek), jelentik: A napfogyatkozás megfigyelésének igen kedveztek a légköri viszonyok. Két angol tudós tizenhét rendkívül jó fényképfelvételt készített, az amerikai csoport tizenháromat. Két repülőgépek sikerült több mint ötezer lábnyi magasságban fényképfelvételeket készíteni a napfogyatkozásról.

Amikor a napfogyatkozás kezdődött, a napot felhők borították el. A napfogyatkozás tetőpontját 13 óra 49 perckor érte el, amikor a levegő lehült.

Londoni jelentés szerint, a teljes napfogyatkozást a Fülöp-szigeteken működő öt tudományos expedíció kitűnő időjárási viszonyok között figyelhette meg, az angol csillagvizsgáló intézeteknek a távol keletre kiküldött expedíciói ellenben jóformán semmit sem láthattak. Az amerikai tengerészeti megfigyelőállomásnak a Fülöp-szigeteken küldött csoportja nagy lemezeken 13 kitűnő felvételt készített és két repülőgép 2700 méter magasságban készített jó fényképfelvételeket.

Az az expedíció, amelyet a hamburgi csillagvizsgáló a Fülöp-szigetekre kiküldött, Cebu szigetéről jelent, hogy a teljes napfogyatkozás felhőben, kissé párásgébbolt mellett igen jól volt észlelhető.

Katasztrófák a levegőben, vizen és szárazon

Repülőszerencsétlenségek, tüzek, robbanások Európaszerte

Berlinből jelentik: A prágai légitörvényalkalmazói társaságnak Prágából Rotterdam felé repülő gépe csütörtökön délután Altenhagen mellett, Kassel-től husz kilométerre kényyszerleszállást hajtott végre. A repülőgép összetört, pilótája, gépésze és egy utasa, egy berlini kereskedő, életét veszítette.

Mint Lyonból jelentik, Lyon közelében egy repülőgép lezuhant, két utasa szörnyethalt.

Párisból jelentik: A Journal tokiói jelentése szerint három japán tengerészeti repülőgép Luchusból Kiuszuba haladtában heves szélviharba került. Az egyik repülőgép eltűnt. A szélvihar súlyos károkat okozott, sok ember megsebesült. Yamagatanál egy komp felborult és tizenkilenc ember vízbefullt.

Cherbourgól jelentik: A Naiade tengeralattjáró fedélzetén rövidzárlat következtében tűz ütött ki, amelyet gyorsan elfojtottak. A buvárnaszád annyira meg rongálódott, hogy hasznavehetetlen lett.

Bizertából jelentik: A tankezd négy katonája a benzintartály tisztogatása közben vigyázatlanul pipára gyújtott, mire a benzín felrobbant. Két katona olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kórházban behalt sérüléseibe, a harmadik állapota szintén súlyos, míg a negyedik könnyebb sérülések árán szabadult.

Verdumból jelentik: Bréhéville közelében, az egykor harcmezőn maradt lövedékek eltávolítása közben több gránát és ágyugolyó felrobbant. Két munkás szörnyethalt.

Berlinből jelentik: Potsdam környékén csütörtökön felborult egy teljes sebességgel haladó teherautó, amelyen tizenötven ültek. Hároman súlyosan megsebesültek.

Három kiránduló csütörtökön délután a hirtelen kitört nagy vihar elől menekedni keresett a Spree-erdőben egy szénakazal alatt. Villám ütött a szénakazalra és a turisták közül ketten életüket veszítették, a harmadik súlyos égési sebeket szenvedett.

Kattowitz jelentés szerint, Lublin közelében, a leziskai birtokon kigyulladt a személyzeti lakóház, amelyben tizenkét család lakott. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy a bennekedt emberek nem tudtak idejében menekülni. Három férfi és egy nő bennégett, heten életveszélyesen megsebesültek.

Fjénelküli férfi holttestét küldték egy vasuti csomagban Beogradból Nisbe

A megcsönkített hulla valószínűleg jobb körökből származó fiatalember holtteste

Beogradból jelentik: Titokzatos bűneset tartja igazolomban Beograd és Nis lakosságát. Csütörtök délután Nisben a vasutállomás raktárában egy vasuti csomagban férfi holttestet találtak, amelynek le volt vágva a feje és hiányzott a két lába is. A holttesten nem volt semmiféle ruha.

A horzalmas szállítmányt május 7-ikén adták fel Beogradból dr. Pavlovics, Nis címre. A csomag még aznap megérkezett és miután a nap folyamán senki sem jelentkezett érte, szokás szerint a vasuti raktárba helyezték. Csütörtökön a raktárban dolgozó munkások kellemetlen büzt éreztek és értesítették észleletükről a vasuti állomás főnökét. Minthogy megállapították, hogy a kellemetlen szag egy csomagból ered, az állomásfőnök jelenlétében felbontották a csomagot és abban legnagyobb meglepetésre fej és láb nélküli meztelen fértilhullát találtak. A holttest gondosan be volt csomagolva szalma közé.

Azonnal megindították a nyomozást, a hullát rendőrorvos vizsgálta meg és megállapította, hogy egy fiatalember holtteste és az áldozat valószínűleg

jobb körökből származik, miután bőre jól ápolt. A holttest testrészei rendkívül arányosak. A csomagban még néhány darab fehér rongyot és egy kék nadrágot is találtak, azt hiszik azonban, hogy ezt a nyomozás félrevezetése végett tette a csomagba a gyilkos.

A szörnyű leletről azonnal értesítették a beogradi rendőrséget, amely nagy apparátussal indította meg a nyomozást és több nyomozó közeget küldött Nisbe. Elsősorban azt akarják megállapítani, hogy hova lett a megcsönkített holttest feje és lába és az a vélemény, hogy czekek a testrészeket vagy egy másik csomagban máshova küldték, vagy Beogradban utáthták valahol. Megnehezíti a nyomozást, hogy az előbbi napokban Beogradban nem jelentették be egy fiatalember eltűnését sem.

A legutóbbi jelentések szerint a beogradi rendőrség olyan nyomokat talált, amelyek valószínűvé teszik, hogy a titokzatos bűntényre hamarosan fényt derítenek, a nyomozás érdekében azonban bővebb felvilágosítást még nem adott a rendőrség.

„Agyonszurttam apámat, de anyámat nem én öltem meg” — vallotta a bécsi gimnázista

A fiatal Artmann bűnpörében szombatra várható az ítélet

Bécsből jelentik: A gyilkossággal vádolt tizenhétéves gimnázista bűnpörének pénteki tárgyalására töltött a közönség, mert újabb szenzációkat várt a hietzingi villában tartott helyszíni szemle után, amelyen Artmann Nándor váratlanul megtörtött és

bevallotta, hogy atyját ő szurta agyon. Abban a szobában, ahol a véres esemény történt, kérszere egyedül hagyták néhány percig a fiatal vádlottat, mikor aztán a bíróság tagjai újból bevonultak és az egyik szavazóbíró felkérte beszélt a vádlottnak, hogy szálljon magába és ne akarja egy egész életet át magával hordani a kínzó lelki furdalást: Artmann Nándor lehorgasztott fejjel, halkán így szólt:

— Anyámat nem én öltem meg. Veszekedést hallottam a szobából, mire berohantam és épen akkor agrott neki apám egy hosszú késsel anyámnak. Minden gondolkodás nélkül kiragadtam kezéből a kést és belédöföttem. Hogy hányszor szurttam, azt nem tudom és arra sem emlékszem, hogy mi történt azután. Kimentem a szobából. Bizonyos, hogy anyám fölbölte magát. Nem én öltem meg.

A csütörtöki tárgyaláson a fiatal vádlott már egészen visszanyerte önralmát és egykedvűen hallgatta a tanúk vallomását. Egy butorkereskedés tulajdonosja volt az első tanu, aki előadta, hogy két nappal a véres tragédia előtt Artmannétől rendelkezést kapott, hogy azokat a butorokat, amelyeket nála beraktározott, szállíttassa a hietzingi villába. Erre a vallomásra az államügyész megjegyezte, hogy ez is az öngyilkosság ellen szól. A következő tanu egy későműves, aki a bűnjelek között lévő hosszupengéjű késben nem ismeri fel azt a kést, amelyet Artmanné a tragédia előtt köszörültetett nála.

Most egy házitartó és egy nevelőnő következett. Mind a ketten mentővallomást tettek:

a fiatal vádlottat szülei nagyon ekényesztették, de jó gyerek volt.

A védő arra kérte a törvényszéket, hogy adjon piheőt a vádlottnak, akit a helyszíni szemle nagyon kimerített és a bíróság teljesítette a kérést annyiban, hogy a tanú kihallgatásokat egyelőre befejezte és csak a törvényszéki orvosszakértő véleményét hallgatta meg meg, de erre az időre is kivezetette a fiatal Artmann Nándort.

Werkgartner törvényszéki orvos előadta, hogy Artmann kormánytanácsost három revolvergolyó és tizenkét késszurás érte, a lövések közül egy, amely a mellüregebe hatolt, halálos volt. Az asszony holttestén öt életveszélyes késszurást találtak és két golyó az agyat roncsolta szét. A boncolás kétségtelenül megállapította, hogy idegen kéz ölte meg mind a kétőt.

A pénteki tárgyaláson elsőnek Ertl Móríc volt osztrák földművelésügyi minisztert hallgatták ki tanúként, aki jóbarátságban volt az Artmann-családdal. Ertl elmondotta, hogy Artmann kormánytanácsost valóságos kereskedelmi lánegsznek és példátlanul korrekt embernek tartotta. A gazdasági válság idején Artmann nagy vagyont veszített, de

nem hiszi, hogy a házastársak között a vagyoni veszteségek miatt konfliktusok lettek volna.

Elmondotta a tanu, hogy a szülők bálványozásig szerették és elkényeztették a fiukat, majd kijelentette, hogy Artmanné állapota közel járt a buskomorsághoz. Donát Gyula nyugalmazott egyetemi tanár, az

RÁDIÓ készüléket minden fiókunknál és képviselőnkénél is beszerezheti, egyforma olcsó áron

KONRATH D. D. Subotica

Aleksandrova ul. 7. Tel. 8-05.

Pašičeva ulica 1. Tel. 6-23.

Az európai kisebbségi kongresszus memorandumot intézett a Népszövetség kisebbségi bizottságához

Az emlékirat szerint állandó kisebbségi szakértő-bizottságra van szükség a Népszövetség mellett

Genfből jeltetik: Az európai kisebbségi kongresszus elnöki tanácsa a Londonban ülésező népszövetségi hármass bizottsághoz memorandumot intézett, amelyben föltárja a kisebbségi probléma jelenlegi állását. A memorandum abból indul ki, hogy a kisebbségi probléma nemzetközi jellegű.

A probléma megoldása csak úgy képzelhető el, ha az uralkodó többség garantálja a kisebbségek szabad kulturális fejlődését.

Ezen a téren az első föltétel az iskola és az anyanyelv használatának szabadsága volna. A jelen pillanatban a helyzet az, — folytatja a memorandum — hogy több, mint egy millió európai gyermek kénytelen idegen nyelven tanulni, hogy az anyanyelv jogait nem lehet mindenütt egyformán gyakorolni, annak egyetlen oka a Népszövetség tökéletlen kisebbségi eljárása. A nyilvánosság kizárása miatt a tanács tagjai nem hozakodnak elő kisebbségi kérdésekkel, mert akadékoskodásukat az érdekelt államok ellenségeskedésnek tekinthetik.

Ezt a nehézséget csupán a népszövetségi kisebbségi eljárás teljes nyilvánossága szüntetheti meg.

Elégten továbbá az a mód is, amellyel a tanács ki-

sebbségi bizottsága a panaszok igazságáról tájékozik, mivel a panaszos nem szólhat hozzá az érdekelt kormányok megjegyzéséhez. A hármass bizottság nincs abban a helyzetben, hogy meggyőződjék ajánlott rendelkezéseinek betartásáról. Tarthatatlan továbbá, hogy a hármass bizottság sohasem tesz jelentést működéséről a tanácsnak és a petíciók általában a bizottságban rekednek.

Az emlékirat egy állandó kisebbségi szakértő-bizottság létesítését ajánlja és utal a Népszövetség 1922-ben hozott határozatára, amelyben valamennyi tagállam, még azok is, amelyek nem köt a kisebbségi szerződés, innepélyesen megígéri, hogy kisebbségeinek legálább annyit jogot biztosít, mint amennyit a szerződés előír.

Az emlékirat emlékezteti a hármass bizottságot, hogy számos olyan államban, amelyet nem köt a kisebbségi szerződés, a kisebbségeket rendszeresen denacionalizálják. Eppen ezért a közepurópai államok egy részében az a meggyőződés kristályosodott ki, hogy a kisebbségi szerződések egyoldalú megkötést jelentenek és csak bizonyos államokat köteleznek.

Súlyos szabálytalanságokat, sikkasztásokat és visszaéléseket követtek el a Karagyorgyevói állami méntelepen

Kilencszázezer dinárral károsították meg az államot Bűnügyi zárlatot rendeltek el dr. Sola Vukán méntelepi igazgató egész vagyonára

Noviszadról jelentik: Bácska-Palánkától kilenc kilométerre Karagyorgyevón az államnak mintaszerűen berendezett hatalmas méntelepe van. A háboru előtt állami esikótelep volt itt, amelyet azóta impozáns ménteleppé fejlesztettek és a nagykiterjedésű Bélatélepen kívül, amely a méntelep központja, még három hatalmas major tartozik a telephez: a felső, az alsó és az új major. A legnagyobb: a központi telep, a *Bélatélep*, ott vannak a legnagyobb istállók, többek között három kétszáz méteres istálló, ott vannak a központi igazgatósági irdák és ott tartanak közel 300 nemes apaállatot, amelyek tenyésztési célokat szolgálnak. A hipológiai specializált okleveles gazdaszmérnök vezeti a méntelep tenyésztési ágazatát, míg egész sereg gazdasz, hivatalnok, munkás intézi a méntelep hatalmas kiterjedésű mezőgazdasági ügyeit. Háromszáz Noniusfajta mén gondoskodik a juccsalv lótenyésztési nemesítéséről.

A karagyorgyevói méntelep a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozik és a pénzügyminisztérium csak a méntelepek pénzügyi gazdálkodását ellenőrzi. A pénzügyminisztérium ellenőrzési jogának gyakorlása pattantotta ki azt a nagyszabású botrányt, amely hetek óta izgalomban tartja a méntelep minden alkalmaszóját. Hetek óta beszélnek arról a méntelepen, hogy az állami méntelep gazdálkodása körül súlyos szabálytalanságok, visszaélések, sikkasztások, büntetendő cselekmények történtek, amelyek

az államot közel egymillió dinárral károsították meg

évek hosszú sora óta.

Névtelen feljelentések

A karagyorgyevói méntelep élén dr. Sola Vukán áll, mint igazgató. Sola Vukán filozófiai doktor és bár a gazdasághoz általában értett, minden különös méntelepi szakképzettség és gyakorlat nélkül került ebbe a felelősséggel járó állásba, noha az állami méntelep jogszabályi szabályzat határozottan előírja,

hogy állami méntelep igazgatója csak az lehet, aki amellet, hogy szakképzett gazdasz, specializálva van a méntelepi szakmára és legalább két évi méntelepi gyakorlattal rendelkezik. Dr. Sola Vukánt 1923-ban nevezték ki Karagyorgyevóra.

Dr. Sola 1923 óta intézi a méntelep igazgatását, nagyrészt egymaga és csak bizonyos ügyekben kéri ki — a szabályzat szerint — a melléje osztott »állandó bizottság» hozzájárulását. Ugyancsak a szabályzat írja elő, hogy

minden fontosabb intézkedésénél, főleg amelyek anyagi természetűek és nagyobb összegekről szólnak, köteles a felettes hatóságok hozzájárulását is kieszközölni.

Névtelen levelek egész sora, de teljes névvel aláírt feljelentések is terelték a minisztérium figyelmét a karagyorgyevói eseményekre. Névtelen levelek már régebbi idő óta futottak be a minisztériumba, mely minden esethen vizsgálatot rendelt el, úgyhogy csak legutóbb is, a rendes hivatalos ellenőrzésen kívül, múltévi augusztusban és októberben rendkívüli vizsgálat indult meg. Az októberi vizsgálatot *Cekics Alekszander*, a főszámvevőszék volt noviszadi biztosa, — akit röviddel ez előtt Szokopljere helyeztek át, — vezette, de akkor bizonyosan még minden rendben lehetett, mert *Cekics* inspektor semmi különösebb rendelkezést nem észlelt és így is tette meg jelentését. De

a névtelen feljelentések ezután is egyre szaporodtak

és október végén már teljes névvel érkeztek újabb, konkrét feljelentések, amelyeket a méntelep több alkalmazottja írt alá és amelyekben felszámolták azokat az eseteket, amelyeknél az állam nagy összegekkel károsodott. A feljelentést ezalkalommal közvetlenül a pénzügyminiszterhez intézték és a vizsgálat ennek alapján újból megindult.

A karagyorgyevói méntelep pénzügyeinek megvizsgálására a főszámvevőszék egyik magasállású,

igen energikus főtisztviselőjét, *Marianovics Budimír* főinspektort küldték ki.

»Vissza a feladónak»

Amikor január 6-án Ófelsége a király az új kormányt kinevezte,

dr. Sola Vukán nyomban néhány irissen eljuttatott nyulat küldött dr. Franges Ottónak, az új kormányban kinevezett földművelésügyi miniszternek,

bizonyára tisztán figyelmességéből. Dr. Franges Otto miniszter azonban nem így fogta fel a méntelepi igazgató figyelmességét, mert a nyulakat tartalmazó csomagot visszaküldte és a csomagra csak annyit írt rá: »Vissza a feladónak» — és visszaküldte Karagyorgyevóra.

Egy teljes hónapig tartott a rovacsolás

Marianovics Budimír, a legfőbb számvevőszék főinspektora március huszonötödikén érkezett Karagyorgyevóra és április huszonnyolcadikáig egy órára sem távozott a telepről. Reggeltől késő estig dolgozott. Buja a számokat, kihallgatta az igazgatót, a feljelentőket és megvizsgálta a névtelen levelekben hangoztatott vádakot. Hogy *Marianovics Budimír* mit állapított meg, az egyelőre nem lehet pontosan tudni, mert a jelentésnek előbb a főszámvevőszékhez kell kerülni, ahonnan megküldik azt a pénzügyminiszternek, aki a vizsgálatot elrendelte és aki majd átteszi a jelentést a méntelep közvetlen felettes hatóságához: a földművelésügyi miniszterhez és csak azután hozzák teljes egészében nyilvánosságra, annyit azonban mégis meg lehetett tudni, hogy

a főszámvevőszék delegátusának jelentése igen súlyos visszaéléseket, sok szabálytalanságot, sikkasztást és egyéb súlyos büncselekményeket állapított meg,

amelyeket az állam kárára követtek el és amelyek *Marianovics Budimír* főinspektor megállapítása szerint az államnak közel egymillió dinárral kárt okoztak.

Büntető feljelentés és bűnügyi zárlat

Marianovics Budimír főinspektor, amikor befejezte a rovacsolást, befogadott a méntelep egyik kocsijába és behajtott Palánkára, felkereste *Mihajlovics palánkai vezető járásbíró* és büntető

feljelentést tett ismeretlen tettes ellen,

aki az államot ilyen nagy összeggel megkárosította. Egyben külön beadványban arra

kérte a járásbírószágot, hogy a teljes erkölcsi és anyagi felelősséggel tartozó dr. Sola Vukán méntelepi igazgató egész feltalálható ingatlan és ingó vagyonára rendelje el az okozott kár erejéig a bűnügyi zárlatot,

amely kérelemnek a palánkai járásbíró helyt is adott és a következő, a legnagyobb feltűnése számotartó végzést hozta meg:

»1.224/929.

A bácskapalánkai járásbírószágot

Végzése:

A palánkai járásbírószágot a végrehajtási törvény 227. szakaszára való hivatkozással bűnügyi zárlatot rendel el dr. Sola Vukán karagyorgyevói méntelepi igazgató minden ingatlan és ingó vagyonára, 904.339.42 dinár tőke, továbbá ennek a kár helyettesítésére az időpontjától számított 8 százalékos kamata és az illetéktörvény 137. §-a alapján 10.700 dinár állami illeték és az ezután felmerülő költségek erejéig. A zárlat kiterjesztetik dr. Sola Vukán állami méntelep igazgató fizetésének és minden egyéb járandóságának egyharmadára.

Ezt a zárlatot az államkincstár igazolt képviselője kérelmezte. Erről az állami kincstári ügyész és *Lakovics Milán* palánkai járásbírószágot végrehajtó azzal lesznek értesítve, hogy utóbbi utasítást kap a zárlat haladéktalan foganatosítására. A végzés *Marianovics Budimír*, legfőbb számvevőszék főinspektornak és a karagyorgyevói állami méntelep pénztárának is kikézbentendő.

Bácskopalánka, 1929. április 27.

Mihajlovics járásbíró s. k.

A kiadvány hitelessége jelöl:

Jovanovics kiadó s. k.

»Nem történik semmi, ártatlan vagyok»

Amikor a végzés megérkezett a karagyorgyevói méntelepre és a méntelep hivatainak és alkalmazottai körében ismeretessé vált, dr. Sola Vukán igazgató azt mondotta a pénztárnoknak és egyes hivatalnokoknak: »Nem történik semmi, ártatlan vagyok, maradj minden a régiében, nem lesz a vezetésben semmi változás.»

A méntelep alkalmazottai azonban nem itélik meg ilyen optimisztikusan a helyzetet. Senki sem tudja, mi lesz? A karagyorgyevói méntelepen határtalan izgalom üli meg a lelkeket és mindenki vár valamit, ami világosságot derít a ma még rejtélyes és titokzatos ügyre. Mindenki meg van győződve, hogy a kormány erős kézzel fogja tisztázni ezt a kínos ügyet és nem lesz tekintettel semmire: csak az állam érdekeire.

Major József

Minden ok nélkül meggyilkoltak az országuton egy jómódu botosi gazdát

**A becskerekai kórházban halt meg az áldozat, aki ismerte
a gyilkost, de a nevét nem tudta megmondani**

Becskerekről jelentik: Érthetetlen okból megdöb-
bentő gyilkosság történt pár nap előtt Jarkovac köz-
ség határában. Egy ismeretlen férfi minden elképzel-
hető ok nélkül meggyilkolta *Gardinovaeski* Dusan jómó-
du botosi gazdát.

Gardinovaeski Dusan, akinek háza és földje van
Botos községben, szerdán este átment a szomszédos
Jarkovac községbe és egy jarkovaci korcsmában meg-
ivott egy liter bort, majd este tíz óra tájban gyalog
megindult hazafelé.

Az országúton még a jarkovaci határban szembe-
jött vele egy férfi. Mivel a férfi a közelébe ért, megszó-
lította és megkérdezte, hány óra. Gardinovaeski azt
felelte neki, hogy nincs nála óra, de körülbelül tíz óra
lehet. Ekkor az idegen hirtelen kést rántott elő és
a mit sem sejtő *Gardinovaeskit* ösztörtökön elütötte. Három
súlyos sebet ejtett rajta. Az egyik szurással felvágta
Gardinovaeski hasát, a másik szurás a karját érte, a
harmadik szurás a hátába fúródott. Az utóbbi szurás-
ból a nyomozó hatóságok arra következtettek, hogy a
támadó még akkor is megszurta áldozatát, amikor az
már a földön feküdt eszméletlen állapotban.

A merénylet ezután eltávozott, áldozatát pedig ott-
hagyta az uton eszméletlenül, vérében fekvé. Körül-
belül egy óra hosszat fekvődt ott a szerencsétlen gazda,
amikor arra jött egy jarkovaci ember kocsiával és ész-
revette a földön fekvő öntudatlan embert. Azonnal a
csendőrségre hajtott és jelentést tett a borzalmas esetről.
A csendőrtök rögtön megjelentek a helyszínen és a
súlyosan sérült embert beszállították a becskerekai kór-
házba.

A kórházban dr. *Kamenkovic*s Jovan sebészfőorvos
azonnal operációt hajtott végre a sebesültön, mire az
csakhamar magához tért. A rendőrség kihallgatta *Gar-
dinoavaeskit*, aki elmondta, hogy támadóját jól ismeri,
de nem jut eszébe a neve és annyira gyöngé, hogy
képtelen gondolkozni. A rendőrség azon kérdésére,
hogy mi okból támadhatta meg őt az illető, a beteg
kijelentette, hogy azt el sem tudja képzelni. Az illető-
vel soha semmi összeütközése nem volt, nem hiszi,
hogy haragudott volna rá, rablási szándék sem vezet-
lette, mert a pénze nem hiányzik és a zsebeit a gyilkos
ki sem kutatta. Ilyen körülmények között a rendőrség
nem tudja a gyilkos támadás motívumait megállapítani
és minthogy a tettesről sem tudott közelebbi adatot
szerezni, a nyomozás igen nehéz feladat előtt áll.

Gardinovaeski Dusan csütörtökön délután a kór-
házban hirtelen rosszul lett és pár perc múlva meg-
halt. Dr. *Kamenkovic*s főorvos azonnal jelentést tett a
halálesetről az államügyésznek, mire *Trilunac* Boz-
sidiár vezető államügyész elrendelte a holttest felbon-
colását. A boncolást pénteken délelőtt hajtottá végre
Maszlovszki Vladimir vizsgálóbíró és *Trilunac* Boz-
sidiár államügyész jelenlétében. A boncolás megállapítot-
ta, hogy a halált tüdőgyulladás okozta, mely a nagy-
fokú vérvérzésesség miatt következett be. A három szu-
rás közül az amelyik a hasat metszette föl halálos volt.

A boncolási jegyzőkönyvet és a vizsgálat adatairól
szóló jelentést a becskerekai ügyészség megküldötte a
pancesevői államügyészségnek, amelynek hatáskörébe
tartozik a vizsgálat lefolytatása, mivel Jarkovac a
pancesevői törvényszék illetékességi területére esik.

Két és fél évi fegyházra ítélték Wiesel Pált

**A bíróság család büntetőben mondotta ki bűnösnek a
vádottat és 232.978 dinár kártérítés megfizetésére is
kötelezték**

A szubotivai törvényszéken pénteken kihírdették
az ítéletet a sikkasztás, család és váltóhamisítás bü-
ntetőben vádolt *Wiesel* Pál volt vrbázi cukorgyári
felügyelő bűnügyében.

Az ítélethozatalás pénteken délelőtt tízenegy óra
után még bizonytalan volt és nagy jogi viták folytak
egyrészt ügyvédek között, másrészt az ügyészség kör-
ében, hogy vajon lehet-e az ítéletet kihirdetni, mi-
után *Pavlovics* István törvényszéki elnök, aki mint
tárgyalás vezető lefolytatta a főtárgyalást, meghalt.

A *Wiesel* ügyben május 2-ikán volt az utolsó tár-
gyalási nap és miután a bizonyítási eljárás befejező-
dött és a perbeszéd is elhangzottak, *Pavlovics* Ist-
ván kihirdette a bírői határozatot, hogy a bíróság má-
jus hó 10-ikén déli tízenkét órakor fogja kihirdetni az
ítéletet. Május 4-ikén az elnök már megbetegedett és
7-ikén szanatóriumba szállították, ahol másnap reg-
gel meghalt. Senki sem tudta és tudhatta, kivéve azo-
kat a bírakat, akik a *Wiesel*-bűnügy tanácsában *Pav-
lovics* István elnökkel együtt működtek és pedig *Star-
cevic* Mato, *Vukesevic* Márkó törvényszéki bírák
és *Putnik* jegyző, hogy a *Wiesel*-ügyben a bíróság
meghozta-e az ítéletet vagy sem. Pénteken délelőtt
terjedt el a hír a törvényszék folyosóján, hogy *Szar-
cevic* Mato, aki mint tanácselnök a péntekre kitű-
zött büntetőügyek tárgyalását vezette, pénteken déli
tizenkét órakor, mint ahogyan azt a bíróság május
2-ikán elhatározta, ki fogja hirdetni az ítéletet a
Wiesel-ügyben. Néhány perccel később már csoportok
képződtek a folyosókon és az egyes bírói szobákban,
ahol élénken vitázták azt a kérdést, hogy a perrend-
tartás értelmében kihirdetheti-e az ítéletet egy új ta-
nács. A legtöbben úgy vélték, hogy a *Wiesel*-ügyet
újól fogják tárgyalni, mert annak a tanácsnak, amely
ezt az ügyet tárgyalta, egyik tagja meghalt.

Déli tízenkét órakor az első emeleti hatvanegyes
tárgyalási terem megtelt érdeklődőkkel. A bírói emel-
vényen *Szarecevic* Mato tanácselnök foglalt helyet
az elnöki székekben és a tanács tagjai voltak *Hadzsi*
Kostic Kpsza és *Vukesevic* Márkó törvényszéki
bírák, jegyző *Putnik*. Az elnök intézkedett, hogy
vezessék fel a fogházból *Wiesel* Pált, ami meg is
történt. Ezután *Szarecevic* elnök mély esendben a
következőket mondotta:

— Hivatalosan megállapítást nyert, hogy május
hó 2-ikán *Pavlovics* István elnökletével *Szarecevic*
Mato és *Vukesevic* Márkó törvényszéki bírák mint
tanácsstagok és *Putnik* jegyző közreműködésével a
bíróság azt a határozatot hozta, hogy a *Wiesel*-féle
bűnügyben május 10-ikén, pénteken déli tízenkét óra-
kor fogják az ítéletet kihirdetni. Miután *Pavlovics* Ist-
ván elnök május 8-ikán meghalt és 9-ikén eltemették,
a bíróság hivatalosan megállapította, hogy még *Pav-*

lovics elnök életében, május 3-ikán a bíróság teljes
ülésben meghozta az ítéletet és *Pavlovics* István sa-
játkézül írta be a tárgyalási jegyzőkönyvbe az íté-
let rendelkező részét s a jegyzőnek lediktálta az indo-
kolás keretében két kuriai döntvényt. Ennek fogva a
bíróság nem látja semmi akadályt annak, hogy az
ítéletet kihirdesse és nem tart szükségesnek ebben az
ügyben új tárgyalást.

Az elnök megkérdezte ezután a vád és a védelem
képviseleit, hogy van-e előterjeszteni valójuk. *Gajics*
Bogdan államügyész hivatkozással arra, hogy az ítélet
nincs formailag leírva és aláírva a tanácsban részt vett
bírák által, semmisségi okot jelent be az ítélet kihirde-
tése ellen.

Az elnök ezután megkérdezte a vádottól, hogy
van-e kifogása az ellen, hogy ügyében a bíróság az
ítéletet kihirdesse. *Wiesel* Pál nyugodt hangon mon-
dotta:

— Semmi ellenvetésem nincs az ellen, hogy az íté-
letet kihirdessék.

Dr. *Dimitrijevic* Drágó védő csatlakozott az ügyész
által előterjesztett semmisségi panaszhoz. A bíróság ez-
után határozathozatalra vonult vissza. Negyedórai ta-
nácskozás után bevonult a bíróság és *Szarecevic* elnök
kihirdette a határozatot, amely szerint az ügyész és a
védő által bejelentett semmisségi panaszokat elutasítva,
kihirdeti az ítéletet. A felek a határozat ellen újból
semmisségi panaszt jelentettek be.

Ezután feszült esendben emelkedett fel *Szarece-
vic* elnök és kihirdette az ítéletet, amely szerint a bí-
róság *Wiesel* Pált, mint a vrbázi cukorgyár volt fel-
ügyelőjét bűnösnek mondotta ki család büntetőben és
két évi és hathavi fegyházra ítélte, amelybe három
napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek, vala-
mint elítélte a gyárnak kártérítésként fizetendő
232.978,50 dinárra. A sikkasztás és a váltóhamisítás
büntetőben vádja alól a bíróság *Wiesel* Pált felmen-
tette.

A terjedelmes indokolásban a bíróság kifejtette,
hogy folytatlagosan elkövetett egy rendbeli család
büntetőben találták bűnösnek a vádottat, viszont a
váltóhamisításban nem lehetett bűnösnek kimondani,
mert a váltók nem létező fiktív személyek nevére volt
kiállítva és csak azt a célt szolgálták, hogy a vád-
lott családsait elleplezzék. Így tehát hiányzik a váltó-
hamisítás tényálladékának legfőbb kelléke. A bíróság
elfogadta a törvényszéki tönnyszakértőnek azt a meg-
állapítást, hogy a vrbázi cukorgyár könyveit kifogás-
talanul vezetik és hogy a vádott mindazokat a pénz-
összegeket, amelyeket a gyár könyvei szerint kijeztek,
tényleg fel is vette. Minthogy a vádott saját maga
beismerte, hogy hamis szerződéseket terjesztett be a
gyárnak és azok alapján nem létező répatermelők ré-

szére pénzüsszegeket vett fel s azokat magának tar-
tott meg, a gyárat fondorlatos módon félrevezette és
megcsalta, ezért kellett őt család büntetőben bűnösnek
kimondani. Egyben a bíróság kimondotta, hogy tekin-
tettel a büntetés nagyságára, *Wiesel* Pál vádlottat to-
vábbra is fogságban tartják.

Gajics Bogdan ügyész felebbezést jelentett be az
ítéletnek ama része ellen, amelyben a vádlottat a váltó-
hamisítás vádja alól felmentették. Dr. *Dimitrijevic* Drá-
gó védő szintén felebbezést jelentett be részben a bű-
nösség kimondása miatt, részben azért, mert a bíróság
nem alkalmazta az enyhítő szakaszt. A tárgyalás ezzel
véget ért és *Wiesel* Pált visszavezették a cellába.

Ki lehet városi ügyész?

**Az új ügyvédi törvény szerint a városi
ügyészek nem képviselhetik városukat a
bíróóságok előtt**

Az új ügyvédi törvény megtiltja a gyakorló ügy-
védeknek, hogy köz-, vagy magánalkalmazást vállal-
janak állandó évi fizetés mellett. Ebből szükségképpen
következik, hogy a városi, tartományi, vagy penzin-
tőzeti ügyészek azokat az intézményeket, amelyeknél
alkalmazásban állanak, bíróság előtti peres ügyek-
ben, de közhatalóság előtti perenkívüli eljárásban, sem
képviselethet, beadványokat nem szerkeszthetnek ér-
dekükben, mert mindezek a jogosítványok a gyakorló
ügyvédi minőséghez vannak kötve.

Ilyen körülmények között a városok s más köz-
és magántestületek, intézetek ügyvédi oklevéllel bíró
ügyészhöz nem juthatnak, vagy ha mégis egy-egy
ügyvéd ílyesmire vállalkoznék, abban nem igen vol-
na köszönet, hacsak nagyon magas összeggel nem
honorálnák az egyébként így reájuk kevés értéket
jelentő ügyészi munkát.

A kérdés megfelelő megoldása megkívánja, hogy
az ügyvédi törvény ismert rendelkezésének intenció-
ját is ismerjük. Erre magában a törvényben rendelke-
zés, vagy magyarázat nincs. Feltevés tehát az, hogy
a törvény ki akarta küszöbölni az esetleges vissza-
éléseket. Nagyon sok érv szól ennek az intenciónak
helyessége mellett, csakhogy a törvényhozó nem gon-
dolt arra, hogy a köztetületek és magánintézetek így
ügyész nélkül maradnak, holott más törvények a köz-
testületek kötelező ügyészi képviseletét és az ügyész-
nek a hozott határozatoknál való személyes jelenlétét
előírják semmisség terhe mellett.

Legegyszerűbb megoldásnak látszik és talán leg-
megfelelőbbnek, annak a törvénybe iktatása, hogy bár-
mily köztetületnél, vagy magánintézetnél ügyész lehet
és minden perenkívüli ügyben eljárhat is ilyen ügyek-
ben beadványokat szerkeszthet minden jogtudor, vagy
dípomált jogász, akinek legalább négy évi ügyvéde-
lélti, vagy bírósági joggyakorlati gyakorlata van. Így
a köztetületek és magánintézetek kiváló hivatalnok
jogászokhoz jutnának, mert nagyon sokan, akik jogot
végeztek, nem éppen az ügyvédi működés megkezdése,
vagy folytathatása céljából tették azt, amíhez talán so-
ha semmi kedvük nem volt, hanem azért mert jogi
képzettséget akartak szerezni, de, mert más mód nem
igen akadt az elhelyezkedésre, mint amire az ügyvédi
diploma megszerzése jogosít, kénytelenek voltak azt is
megszerezni.

Köztudomású tény, hogy nem minden ügyvéd jó
hivatalnok is egyszersmind s viszont sok jogászból vál-
nék kitűnő hivatalnok, aki egyébként, mint ügyvéd nem
boldogul az életben, mert nincsenek meg benne az ügy-
védséghez az előtanulmányokon kívül szükséges egyéni
kellékek.

Egy másik mód volna a magas ügyészi fizetés, de
ez a már említett okoknál fogva, nem vezetne kielégítő
megoldásra, annál is kevésbé, mert esetleg olyan ügy-
védi diplomás egyének kerülének jól jövedelmező áll-
láshoz, akik sem ügyvédeknek, sem hivatalnoknak nem
alkalmasak. Ilyenek ugyanis csak nagyon korlátozott
számban állnának rendelkezésre, mert jól menő irodá-
ról egy jobb ügyvéd sem mondana le szívesen. Ma-
réna tehát a legkielégítőbb megoldásként a hivatalnok-
ügyészi rendszer, amit a fentebb említett törvény meg-
hatalmával lehetne legkönnyebben megvalósítani.

Mirko Steiner i Sinovi
NOVISAD, VELIKI LIMAN 3121

GŐZFÜRÉSZ
és

LÁDAGYÁR

Nagy raktár mindenfajta épületfaanyagokból
Nagyban. Kicsinyben.
Az elismert

BELISTYEI PARKETTA
Tel. 23-60. egyedárusítója Postafiók 28

Mégis megtartják Bécsben a Heimwehr és a szociáldemokrata védőrség felvonulását

Az osztrák kormány szembehelyezkedett Seitz polgármester tilalmával

Az osztrák fővárosban véres összeütközéstől tartanak

Bécsből jelentik: Nagy izgalmat keltett Bécsben, hogy a vasárnapra tervezett Heimwehr-felvonulást Seitz polgármester tilalma ellenére is megtartják.

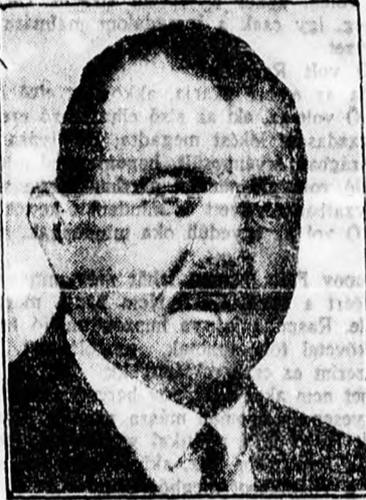
Streeruwitz kancellár, valamint a végső döntéssel megbízott Schumy alkancellár ugyanis úgy magyarázta, hogy

a tilalom nem vonatkozik a már előzőleg bejelentett gyűlésekre és felvonulásokra, már pedig a Heimwehr vasárnapi felvonulását még a tiltó rendelet kiadása előtt bejelentették.

Ilyen körülmények között lehetséges, hogy az osztrák fővárosnak izgalmas vasárnapja lesz, mert nemcsak a Heimwehr vonul fel, hanem a szociáldemokrata védőrség is,

amely számos gyűlést jelentett be ugyancsak a tilalom kiadása előtt. A szociáldemokrata védőrség Bécs üzenetgyűléseiben gyűlésezik vasárnap és minden gyűlést felvonulás követ.

A rendőrség messzemenő intézkedéseket tesz Bécs nyugalmának biztosítása érdekében.

Schumy, Ausztria új alkancellárja

Krausz Simon eltűnt Budapestről

A tönkrement bankárhoz közelállók szerint Krausz Simon valószínűleg egy külföldi szanatóriumba vonult — Hatmillió pengő passzívja van Krausz Simon bankházának

Budapestről jelentik: Krausz Simon tőzsdei engedményeinek lebonyolítása után most a Krausz Simon-bankház likvidálása kerül sorra.

Elterjedt és ellenőrizhetetlen hírek szerint Krausz Simon státusa 27 millió passzívra, amellyel szemben 21 millió aktívra áll, úgy hogy ezek szerint az adatok szerint, amelyeknek a valódsága nem ellenőrizhető, tört hiszen magánfelf számolásról van szó.

Krausz Simon bankházána a hiánya hatmillió pengő.

A bankház likvidálásának megindulásával egyidejűleg Budapesten olyan hírek terjedtek el, hogy Krausz Simon eltűnt Budapestről.

A Bácsme gyei Napló budapesti munkatársának megbízható információja szerint ez a hír ilyen formában

nem felel meg a valóságnak, mert a tény az, hogy Krausz Simon szerda reggel Bécsbe érkezett, ahol az Imperial szállodában szállt meg. Krausz Simon azonban csütörtök este eltávozott a szállodából azzal, hogy Budapestre utazik, Budapestre azonban nem érkezett meg. A hozzá közelállók azt hiszik, hogy

Krausz Simon az utóbbi hetek izgalma it akarja kipihenni és egy szanatóriumba vonult vissza, vissza.

örre nézve azonban simesenek hiteles adatok. Budapesten Krausz Simon bankházána bukásával kapcsolatban nagy izgalom észlelhető pénzügyi körökben és a magyar sajtó, amely eddig egy szóval sem emlékezett meg Krausz Simon pénzügyi zavarairól, pénteken már hasábas cikkeket szentel Budapest szenzációjának.

Bauer ezredes kalandor élete

Kinában háborút akart szervezni Európa ellen

Berlin, május.

Max Bauer ezredes, a régi német hadsereg legutóbbi halottja. Németország és az egész világ számára Bauer ezredes volt ő és a név egykor egész Európára súlyos tenyegést jelentett.

Az európai államok számára különösen érdekese ennek a condottieri szellemű katonának a pályafutása. Ő volt az az ember, aki mindjohban eltávolodva a realitások világától, egy időre életet adott a nemzeti bolsevizmus jelszavának. Azt hitte, hogy megtalálta azt a pontot, ahol a szélső bal és a szélső jobb összehámozható a demokrácia és a haladás elleni küzdelemre.

Talán az ő balsorsát is az az ember idézte elő, aki oly sok embert romlásba döntött — Ludendorff tábornok. De lehet, hogy fordítva áll az eset és azoknak van igazuk, akik

Bauer-t tartották Ludendorff rossz szellemének.

Kétségtelen azonban az, hogy Ludendorffnak alantársától, akivel már a háború előtt a nagy vezérkarban együtt dolgozott, a legelőbb véleménye volt. Az aránylag fiatal ezredes

Ludendorff egyszer a német hadsereg legokosabb tisztjének nevezte.

és Bauer ezredes be akarta bizonyítani, hogy Ludendorffnak igaza van. A stratégia ismerői még most is vitatkoznak Bauer taktikai elméletén és lassanként kiderül, hogy a sikereinek és balsikereinek jelentékeny része az ő számításra írható. Sok mindent megbocsátottak neki, amit másoknak nem bocsátottak vol-

na meg. Saját felelősségére parancs ellen operált, merészen és eredményesen a háborús években és a berlini egyetem tudta, kit tüntet ki akkor, amikor a tábornokok mellőzéseével a fiatal törzstiszteket avatta dicsődoktorává.

Az egyre termékenyebb memoár-irodalom sok mindenre fényt derített és így az is kiderült, hogy a legfelsőbb német hadvezetőség körében valóban nem uralkodott ideális feszültség.

A hadvezérek eselszövésében, törzskodásában Bauer ezredes jelentékeny szerepet játszott. Bízta volt erre a szerepre. Olyannyira bízta, hogy a háborút követő években még a jobboldali közvélemény jelentékeny részét is maga ellen ingerelte infomrári van.

Ezzel az élesen kritizáló könyvével a mérsékeltobb nacionalista rétegek rokonszenvét is elvesztette. De ekkor Bauer ezredes már nem is feleltet szót a higgadtak, íozanak, mérsékelték barátságára. Korlátot nem ismerő ambíciója többé nem találhatott ki-elégülést és Bauer ezredes ebbe nem tudott belenyugodni. A háború nem engedte érvényesülni úgy, ahogy ő szeretne volna — tehát a polgárháború révén szerette volna a huszadik század Napoleonjává emelkedni. És a kalandorszellemű katonából katonás szellemű kalandor lett.

A hírhedt Kapp-puccs hátterében ő állott. A veszedelmes lázadás főszereplői csak bábuk voltak az ő kezében. Lütwitz tábornokot, Kappot, Jugo-wot ő mozgatja. Ugy látszik, mintha végre elérné célját. De ismét közbejön a »hogyan«. A békére, nyugalomra vágyó Németország nem volt hajlandó a köny-

nyelmi kalandok utján követni Bauer ezredesét. A Kapp-puccsot leverték, Bauernek menekülnie kellett. Pedig már újból előkészített mindent. Mindenütt voltak kapcsolatai, összeköttetései.

De így Németországban nem volt többé maradás. Magyarországra felé vette útját. A magyar ébredőkkel és fajvédőkkel szőtt új, merész terveket és Magyarországon való tartózkodásának pár hónapja ott is nyugtalan atmoszférát idézett elő. Ezután következett az egész világot feltűnést keltő utazása — Oroszországba. Vészhirek röppentek fel. Sokan már tudni vőlték, hogy Bauer ezredes átveszi az orosz hadsereg parancsnokságát és kelet felől indul el nyugat felé. Szerencsére ebből a sokat kommentált útból sem született új világháború — csak egy könyv, melyben Bauer oroszországi tapasztalatairól számolt be.

Azután pár évig esend támadt Bauer körül. De pár hónappal ezelőtt még egyszer sikerült émeke a kétségtelenül nagytehetségű, de zabolátlan szellemű katonának a világ érdeklődésének középpontjába kerülni. Egy szép napon

Kinában bukkant fel.

Csang-Kai-Sek tháornok tanácsadója lett. A német ezredes új szerepe érthető nyugtalanságot keltett az infant körleiben.

Ismét kalandosnál-kalandosabb hírek keltek szárnyra.

Bauer ezredes még egyszer egy új világháború kísérletét idézte a világ elé.

De ezúttal sem érte el azt, amit egész életében akart és kerest, Kinában sem lett Napoleon. Csang-Kai-Sek nyilatkozott, hogy kereskedelmi és technikai tanácsadóként vette maga mellé Bauer ezredesét. Bauer ezredes most meghalt és ő, aki soha nem akart a második lenni, ismét csak második maradt haláláig.

Egyetemi tanárok egymás ellen

Dr. Koszics Mirkó rágalmazásért bepörölt dr. Ivics Alekszát

A szubotcai járásbírószágon szombaton délelőtt rendkívüli érdekes tárgyalás lesz, amelyen a szubotcai jogakadémia két tanára kerül szembe egymással: Koszics Mirkó dr., a noviszadi kereskedelmi és iparkamara főtitkára, a szubotcai jog fakultás tanára rágalmazás miatt beperelt dr. Ivics Aleksza szubotcai egyetemi tanár, mert Ivics dr. szerinte egy feljelentésben, amelyet a beogradai egyetem tanári kollégiumához intézett, megrágalmazta.

Ivics Aleksza dr. múlt év elején feljelentést tett Koszics Mirkó dr. egyetemi tanár ellen a beogradai egyetem rektorátusánál. A feljelentésben dr. Ivics Aleksza előadta, hogy dr. Koszics Mirkó 1925 január elsőjén a noviszadi kereskedelmi és iparkamara szolgálatába lépett és megtartotta addigi rendkívüli tanári állását is a ljubljana egyetemen, anélkül, hogy értesítette volna a ljubljana egyetem rektorát, hogy magánfoglalkozást vállalt, amelyet állami szolgálati helyétől kétszázötven kilométernyire kell gyakorolnia. 1925 március 7-ikén dr. Koszics Mirkó fizetését felemelte a kereskedelmi és iparkamara és az állami szolgálatban eltöltött éveket beszámította a kamarai szolgálatába. Dr. Ivics Aleksza ezenkívül azt állította a feljelentésben, hogy 1925 május közepén Koszics tízezer dinárt vett fel a kamarától költségholdási költség címen és ljubljana-ból Noviszadra költözött. Időközben két ízben szabadságra ment és a szabadság iránti kérelmében csak mellékes okokat jelölt meg és nem azt, hogy a szabadságideje alatt kamarai titkári működést is fog kifejtetni.

1925 május 8-án ljubljana egyetem rektorátusa levelet intézett Koszics Mirkóhoz, amelyben felszólította, hogy válaszoljon, milyen módon került a Narodna Enciklopédia címlapjára a neve mellé ez az elnevezés: a noviszadi kereskedelmi kamara főtitkára. Dr. Koszics erre május 21-ikén azt válaszolta, hogy ez az elnevezés valószínűleg úgy került az Enciklopédia címlapjára, hogy ő fizetés nélküli szabadságidején a kamaránál honorárium mellett titkári működést szokott kifejtetni, főleg azért, hogy ilyen uton közvetlenül tanulmányozhassa a Vajdaság gazdasági helyzetét.

Koszics Mirkó dr. 1925 februárban dr. Atymovics Miodragnak, a szubotcai jogi fakultás akkori dékánjának levelet írt és kérte, hogy válasszák meg a szubotcai fakultás tanárjának. Ebből a levélből azt lehetett kiolvasni, hogy Koszics megválasztása esetén lemond a kamaránál viselt állásáról. Ezután még egy levelet írt Atymovicsnak, amelyben kérte, hogy megválasztását 1925 április 25-éig hagyják jóvá, mert ellenkező esetben olyan helyzetbe kerül, hogy egyik állását elveszíti. Koszics tanári megválasztása 1925 augusztus 25-ikén került nyilvánosságra.

Nagyjában ezeket foglalja magában a feljelentés, amely miatt dr. Koszics Mirkó rágalmazási pert indított dr. Ivics ellen.

Az ügyben múlt év június 28-ikán tartották meg a tárgyalást és a bíróság elrendelte a bizonyítási eljárást. A beidézett tanúk között vannak dr. Markovics Csedomir és dr. Atymovics Miodrag egyetemi tanárok és Miroszavljevics Koszta, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara volt elnöke. A szombati tárgyalást, amely elé Szubotcán nagy érdeklődéssel tekintenek, dr. Klunics Martin vezető járásbíró fogja vezetni.

Elfogtak egy veszedelmes szentai betörőt

A rendőrségen rejtette el a lopott tárgyakat és így menekült el

Szentáról jelentik: A szentai rendőrség a véletlen folytán veszedelmes betörőt tett ártalmatlanná. *Preradov* Gyoka detektívönök egy detektívvel pénteken estefelől hivatalos ügyben az *Eugen-sziget* közelében járt. A két titkosrendőr visszatérőben az egyik bokor aljában egy alvó fiatalembert vett észre, akit felkötötték és megkérdezték, hogy miért nem megy haza aludni. Akkor még nem is sejtették, hogy a nyugodtan alvó fiatalember egyike a legveszedelmesebb betörőknek.

A suhanc a detektívek kérdésére olyan zavaros válaszokat adott és olyan gyanúsán viselkedett, hogy alaposabban szemügyre vették és megmotozták. Legnagyobb meglepetésre a suhanc zsebében egy töltött revolvert találtak, de fegyverviselési engedélye nem volt. Erre előállították a rendőrségen, ahol kiderült, hogy *Farkas* Sándornak hívják, úzenkilencéves petrovaradimi születésű és illetőségű és jelenleg állásnélkül köborol. A nyilvántartóból csakhamar előkerült *Farkas* fényképe és megállapították, hogy egy régen körözött betörőt fogtak el.

Farkas hosszas faggatás után négy betörést beismer. Elmondotta, hogy egy évvel ezelőtt ő tört be *Lieber Lajos* szentai kereskedő lakására, ahonnan egy aranyórát és ötszáz dollárt rabolt el. Akkor elfogták az utcán és előállították a rendőrségen. Mialatt a kihallgatására várt, egy őrizetlen pillanatban az aranyórát és a dollárbankjegyeket becsusztatta a rendőrségi iroda íróasztalának egyik fiókjába és így, mikor a motozásnál rá került a sor, nem találtak nála semmit és szabadon engedték. Később a detektívek a fiókban megtalálták a pénzt és az aranyórát, de *Farkas* nem sikerült elfogni. Beismerte *Farkas*, hogy ő tört be *Ambrus* Istvánnak a szentai városháza alatt levő kifőzdéjébe, ahonnan kétezer dinárt vitt el. Két héttel ezelőtt ő tört be *Erenfeld* Samu szentai kereskedő lakásába, majd a kasszakulcsok megszerzése után az üzletbe is. Beismerte, hogy legutóbb *Glücksthal* Márton gyógyszerterábia kísérelt meg betörést, már a fiókokat is feltörte, amikor a gyógyszerész hazaérkezett és neki menekülnie kellett.

A rendőrség a nyomozást tovább folytatja.

„Rasputin volt az első bolsevista ügynök“ — mondja gyilkosa

Beszélgetés Juszupov herceggel, aki Bécsben piacot keres parfümjének

Bécs, május.

A múlt héten Párisból Bécsbe érkezett *Juszupov* herceg, aki 1916 december 16-ikán *Rasputint* meggyilkolta. A herceg álnéven vett szobát inasával az *Imperial-szállóban*.

Mielőtt beszélgetni kezdtünk volna, — a herceg az oroszokon kívül franciául és angolul beszél — ezre kezdte:

— Természetesen először *Rasputinról* fog kérdezősködni?

— Nem, nem legelőször.

Nevetett s így szólt:

— Akkor ez lesz az első interjú, amely nem *Rasputin* nevével kezdődik.

Megkérdeztem tőle, hogy mit csinál Párisban, hogyan él és mi a célja bécsi útjának. Szívesen felelt. Először az *Irfé* nevű divatszalonjáról beszélt, amelyet feleségével, *Iréné Pawlowna Romanowával*, a cár unokahugával együtt vezet és *Mon Repos* nevű vendéglőjéről, amely az *Avenue Victor Hugo-n* van. A vendéglő személyzete tisztára orosz. A *Juszupov-házaspár* ezenkívül egy képzőművészeti és iparművészeti iskolát is vezet, amelyben az orosz emigránsok tanulnak és dolgoznak. Ezt a műhelyt három évvel ezelőtt alapították.

A fiatalos energiájú *Juszupov*, negyvenkét éve élénre, ezzel még nem elégedett meg. Legujabban a parfüm- és piperegyárosok sorába lépett. Új parfümkeveréket talált fel, szappant, pudert, fürdőszókat és más toalettcikkeket gyárt, amelyek Párisban csak a saját szalonjában kaphatók. De elmeséli, hogy a világpiacot máris meghódították és Amerikában is nagyon elterjedtek. Piperecikkeinek is az *Irfé* nevet adta, amelyet a felesége, *Iréné* és a saját keresztnéve, *Felix* kezdőbetűiből állított össze. Csak két parfümjé van: az *Irfé-Ouï* és az *Irfé-Non*. *Juszupov* herceg különösen büszke a parfümkrémjére, amely az amerikai nők körében rendkívüli népszerű.

— Mi indította arra, hogy Bécsbe jöjjön?

— Személyi ügyek — feleli. — Aztán meg akarom ismerni Bécsét és üzleti kapcsolatokat akarok teremteni. Mindezekben kívül itt él egy barátom, akitel fel-tétlenül beszélnem kell.

Juszupov herceg sorra látogatta a bécsi divatszalonokat és elragadtatással beszél a látottakról. Parfümjé még ismeretlen Bécsben, de a herceg ezen is segíteni fog.

— És mit akar még tudni? — kérdezi mosolyogva.

— *Rasputin!* — felelem.

A herceg nevet.

— Látja, maga sem kivétel. Hiszen megjegyezte, hogy *Rasputint* békében hagyjuk!

— Nem — javítom ki — csak azt mondtam, hogy utóljára hagyjuk ezt a kérdést.

De a herceg hajhatatlanul kitért a felelet elől. Kijelenti, hogy a könyvében, amely minden világnyelven megjelent, mindent elmondott erről az ügyről. Végül mégis hajlandó néhány kérdésre felelni. Így például azt kérdezi tőle, hogy *Rasputin halála nem szét-telte-e a forradalmat*.

— Igen is, nem is. Én ezzel a tettemmel az államot és a dinasztit akartam megmenteni. Ha ezt megértették volna, akkor a tervem sikerül. De nem értették meg, így csak a forradalom malmára hajtottam a vizet.

— Ki volt *Rasputin*?

— Ha az ember akarja, akkor az első bolsevista ügynök. Ő volt az, aki az első elhatározó erejű politikai és gazdasági lökést megadta. Befolyása nemcsak Oroszországban érvényesült, hanem mindenütt a világon. Áruló volt, aki minden pártnak benne volt, minden irányzatban résztvevő és mindenütt kettős szerepet játszott. Ő volt az egyedüli oka mindannak, ami utána jött.

Juszupov Félix herceg tehát még mindenben vállalja tetteért a felelősséget. Nem bánja meg és nem tagadja le. *Rasputin* leánya huszonötmillió frank kártérítést követel tőle apjának megöléséért *Juszupov herceg* szerint ez csak reklámtrükk.

Többet nem akar *Juszupov herceg* a multról mondani. Ugyesen és finoman mára tereli a beszélgetést. A hírhedt embérből, a politikai gyilkosból finom mozgású, sima üzletember lesz, akinek egyetlen ambíciója cikkeivel a világpiacot meghódítani.

Simon Böske becsületsértésért indított egy budapesti könyvkiadó ellen

Miss Európa fényképét leköszölték egy aktképeket tartalmazó tudományos könyvben

Budapestről jelentik: Fél évvel ezelőtt díszes prospektusokkal árasztották el a közönséget és ezek a nyomtatványok azt adták hírül, hogy rövidesen megjelenik magyar fordításban egy kiváló német egyetemi-tanár könyve, amelynek »*Korunk erkölcselése*» a címe, alcíme pedig a »Társadalom nemi élete és erotikája.»

A könyv nemsokkal később hatalmas díszes kiállításban meg is jelent és a vaskos könyv szöveg-részében közel háromszáz illusztráció, rengeteg színes kép, sok akt fénykép és régi festmények reprodukciói vannak. Nemrégien feljelentés érkezett Keszthelyről a budapesti ügyészséghez a könyv magyarországi kiadója az »*Orbis*» könyvkiadó vállalat ellen. A feljelentést *Mis Európa*, *Simon Böske* tette, aki becsületsértés címen indította meg a pert és kérte a könyv elközbását. A feljelentés szerint ugyanis a könyv leköszölte *Simon Böske* fényképét is és tekintve, hogy képe olyan könyvben szerepel, amelyben tulajdonomán aktképek vannak, *Mis Európa* becsületében érzi magát sértve.

A „Croatia“ biztosító szövetkezet közgyűlése

A »Croatia« biztosító szövetkezet április hó 15-én délután négy órakor tartotta meg negyvenharmadik évi rendes közgyűlést zagrebi palotájának gyűléstermében.

Dr. báró *Nikolics Podrinski* Vlad mir, a szövetkezet elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Meleg szavakkal üdvözölte az igen szép számban megjelent tagokat és tömören vázolta a Zagreb főváros által, felszázaddal ezelőtt alapított »Croatia« eddigi működését. Arra kérte a tagokat, hogy a jövőben is buzgólkodjanak a Croatiaért, amely kizárólag hazai tőkének és hazai munkának köszönheti eddigi erőteljes fejlődését, nagy előrehaladását és a mai nívóra való emelkedését.

Ezután *Nikolics* Mihovili vezérigazgató felolvasta jelentését a lefolyt 1928. üzleti évről. A mérleg, valamint a veszteség-nyereségszám adataiból kitűnik, hogy az elemi- és életosztály díjbevétele az elmúlt évben 42,867,912,08 dinár volt, ami 6,435,602,34 dinár emelkedést mutat az előbbi évvel szemben. Károként 15,905,633,13 dinárt fizetett ki 1928-ban, az intézet fennállása óta pedig összesen 91,630,430,18 dinárt.

A szövetkezet vagyona az ingatlanok valorizálásán, háborúelőtti értékelése mellett is 83,827,010,84 dinárra rug. míg az alaptőke és az intézeti tartalékok 54,030,892,20 dinárt tesznek ki. A díjtartalékok értékét készpénzen kívül elsőosztályú értékpapírok és ingatlanok fedezik.

Az elemi osztály kiterjesztette működési körét az összes ágakra; az életosztály pedig a legkülönbözőbb és legmodernebb kombinációkkal dolgozott. A biztosított összegek az elemi osztályban 9,267,744,415 dinárt tettek ki, az életosztályban pedig 250,368,645,75 dinárt.

Az intézeti tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjalapjának összege 2,108,049,50 dinár.

A 604,158,68 dinár összegű üzleti többletet az alapszabályok értelmében osztották ki; megfelelő százalékos dotációban részesültek az intézet önálló tartalékai, nemkülönben a szövetkezet alapítója: *Zagreb is*. A szövetkezeti részlegiek 11. számú szelvényét, mint az előző évben, most is 10 dinárral váltja be a központi pénztár április 17-ikétől kezdve.

A közgyűlés meglegedéssel vette tudomásul a jelentést, mely az elmúlt évi, eredményekben gazdag működést tükrözteti s miután az előterjesztett zároszámadásokat jóváhagyta, az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a fölmentvényt megszavazta, az elnök a közgyűlést berekesztette.

Részvénytársaság alakult a Szahara megtermékenyítésére

Százhatvan folyó ömlik a sivatag homokjában

Londonból jelentik: *Dwight Braman* híres bosztoni geológus részvénytársaságot alapított a Szahara sivatag megtermékenyítésére. A vállalat vezetője *Stevens*, aki annakidején részt vett a Panama-csatorna megépítésében, meglehetősen nagy területet akar termékkenné tenni. Ez úgy történik, hogy mesterséges tengeret teremtenek és abból csatornákkal az egész Szaharát behálózzák.

Braman kijelentette, hogy a vízellátás nem okoz gondot, mert jelenleg százhatvan folyó ömlik a Szahara homokjába és két nagyobb földalatti folyam is áramlik a sivatag alatt, úgyhogy százszusz méter mélységben óriási vízmennyiségre bukkannának. Hivatkozik arra is, hogy *Plinius* ismerte már a Szahara vidékét, meg is emlékezett róla feljegyzéseiben. A környéken hatalmas római városok romjait találták, amelyek régi virágzó kulturáról tesznek tanúságot. Sőt *Timagd* római város romjai azt mutatják, hogy ott legalább félmillió lakosu hatalmas város volt. *Braman* reméli, hogy megfelelő öntözéssel acreként száz bushel búzát lehet majd a Szaharában termelni.

TÖZSDE

Zürich, május 10. (Zárlat.) Beograd 9.125, Páris 20.28, London 25.19, Newyork 519.20, Brüsszel 72.10, Milánó 27.19, Madrid 73.90, Amsterdam 208.70, Berlin 123.12, Bécs 72.975, Szófia 3.75, Prága 15.36, Varsó 58.25, Budapest 90.515, Bukarest 3.08.

Noviszedi terménytőzsde, május 10. Buza bácskai és bánáti paritás Vrsac 79—80 kilós, 235—240, Tiszavidékbácskai 79—80 kilós 240—242.50, felsőbánáti 79—80 kilós 232.50—235, szerémi 79—80 kilós 237.50—242.50, zab bácskai 232.50—237.50, tengeri bácskai és szerémi 247.50—250, bácskai és szerémi VI. 252.50—255, bánáti 245—247.50, liszt Ogg és Og bácskai 335—345, 2-es sz. 315—325, 5-ös sz. 295—305, 6-os sz. 285—292.50, 7-es sz. 275—282.50, 8-as sz. 200—210, korpá szerémi és bácskai juttazsákokban 175—177.50, bánáti juttazsákokban 170—175. Irányzat: lanya. Forgalom: 41 vagon buza, 2 vagon zab, 21 vagon tengeri, 4 vagon liszt, összesen 68 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, május 10. Határidőüzlet: Buza októberre 25.34—25.95, zárlat 25.84—25.86, márciusra 27.20—27.78, zárlat 27.72—27.74, májusra 23.44—23.90, zárlat 23.84—23.86. Rozs októberre 22.70—23.20, zárlat 23.14—23.16, márciusra 24.30—24.42, zárlat 24.62—24.66, májusra 20.90—20.92, zárlat 20.90—20.94. Tengeri májusra 25.55—26.95, zárlat 26.92—26.93, júliusra 26.62—27.10, zárlat 27.14—27.15. Készárúpiac: Buza 24.15—25.80, rozs 21.10—21.20, takarmányárpa 25.80—26.40, sórárpa 27—28.75, köles 27.50—28.50, tengeri 26.50—29.30, zab 24.60—25.75.

Chicagói terménytőzsde, május 10. Középarfolyamok: Buza május 103 és fél, július 107 hétényolcad, szeptember 111 és fél, Tengeri december 115 háromnyolcad, május 83 és fél, július 87 háromnegyed, szeptember 89 ötnyolcad, Zab május 45 háromnegyed, Rozs július 87 és fél.

Winnipeg terménytőzsde, május 10. Középarfolyamok: Buza május 111, július 112 ötnyolcad, október 113 hétényolcad.

Vizállás

A noviszedi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna*: Bezdán 280 (+2), Apatin 358 (+4), Bogojevó 345 (+5), Vukovár 262 (+4), Palánka 278 (+8), Noviszed 328 (+5), Zemun 440 (+2), Pancsevo 425 (—0), Szmederevo 489 (+10), Orsava 408 (—2). *Dráva*: Maribor 93 (+13), Osziyek 140 (—2). *Száva*: Zagreb —42 (—4), Szizak 208 (—29), Jasenovac 510 (—28), Bród 503 (—25), Samac 444 (—22), Mitrovica 566 (—16), Sabac 356 (—16), Beograd 390 (—0). *Tisza*: Szentá 454 (+3), Becsej 370 (—0), Tittel 425 (+4).

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, május 13: »Agonában», Miroslav Kaleža drámája.
Kedd, május 14, este a »Mladost» zagrebi dalárda hangversenye.

— **Dimitrije patriárcha és Zeki főmufti audienciája.** Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király pénteken audiencián fogadta Dimitrije patriarchát. A patriárcha után Zeki mufti jelent meg audiencián.

— **Zsivkovic miniszterelnök visszatért Beogradba.** Beogradból jelentik: Zsivkovic Petár miniszterelnök-bélgiumi miniszter, aki a husvéti ünnepeket Vrnjačka-Banján töltötte, csütörtökön Kraljevóra tett k'randulást, ahonnan ismét visszatér Vrnjačka-Banjára. Péntek délután Korosec Anton közlekedésügyi miniszter Vrnjačka-Banjára utazott és felkereste a miniszterelnököt, akivel autón együtt tért vissza Beogradba.

— **Az igazságügyminiszter tárgyalásai az egyházi kérdésekben.** Beogradból jelentik: Siskies Milán igazságügyminisztert péntek délelőtt felkereste Csatsuevics, a boszniai muzulmánok sejk-ül-ülemája és hosszasan tárgyalt az igazságügyminiszterrel a muzulmán vájáról szóló törvényjavaslattal. Az igazságügyminisztert ezután Pellegrinetti pápai nuncius kereste fel és a konkordátum előkészítésére vonatkozó tárgyalásokról folytatott megbeszéléseket.

— **A rokkanttörvényt tárgyalja legközelebbi ülésén a legfelsőbb törvényhozó tanács.** Beogradból jelentik: A legfelsőbb törvényhozó tanács legutóbbi ülését, mint ismeretes, április 27-ikén tartotta, amikor a tanácskozáskor a pravoszláv husvéti ünnepek miatt elhalasztották. Hallgatolagos megállapodás jött létre annakidején, hogy a tanács ülését május 16-ika körül folytatja. Végleges döntés még nem történt, bizonyos azonban, hogy a jövő hét végére összehívják a legfelsőbb törvényhozó tanácsot és a legközelebbi ülés napirendjén a rokkanttörvényt fog szerepelni. Azután az erdőtüvényt tárgyalja majd a tanács. Ezt a törvényjavaslatot az erdőügyi miniszterium már kidolgozta.

— **Matkovic Dobrica tartományi főispán Szuboticián.** Matkovic Dobrica bácskai tartományi főispán csütörtökön délután Szuboticiára érkezett. A főispán Osztójcs Szelimir polgármester és Mihaldzics Sztanoje rendőrfőkapitány társaságában megtekintette Alekszandrovit, ahol Mihajlovics Sztanisza görögkeleti plébános fogadta a vendégeket. A tartományi főispán pénteken délelőtt felkereste hivatalában Osztójcs Szelimir polgármestert és Mihaldzics Sztanoje főkapitányt, akikkel hosszasan tárgyalt. A főispán délután újból megjelent a városházán és a polgármesterrel tanácskozott. A polgármester ismertette a főispámmal a készülő költségvetési tervezetet és rámutatott arra, hogy az a legnagyobb takarékosság jegyében készül. A főispán szombaton utazik vissza Szomborba.

— **Az elhelyezett kulai járási jegyzők visszahelyezését kérte egy küldöttség.** Beogradból jelentik: A belügyminiszteriumban pénteken deputáció jelent meg a kulai járásból és kérvényt akart ányújtani Zsivkovic Petár miniszterelnöknek, hogy a járás községeiből elhelyezett jegyzőket helyezzék vissza a régi állomáshelyükre. A százhusztagu deputáció a miniszterelnök távollétében Lázics Zsika segédminisztert kereste fel, aki átvette a küldöttség memorandumát. A deputáció ezután Ófelségénél jelentkezett audienciára.

— **A jugoszláv-magyar delegáció befejezte szuboticiai tárgyalásait.** Néhány nap óta tárgyaltak Szuboticián a jugoszláv és a magyar kormányok kiküldöttjei különböző kérdésekben, amelyek Szubotica várost érintik. A delegáció munkája a legnagyobb egyetértésben folyt le. Egyezség jött létre abban a tekintetben, hogy Szubotica háború előtti tartozásait, amelyek tizennyolcmillió arany koronát tesznek ki, tízmillió aranykoronára csökkentse. Ezzel a pénzzel a város különböző budapesti pénzüzeteknek tartozik. Ezekután a város legközelebbi egy főtisztviselőt küld Budapestre, hogy közvetlen tárgyalásokat folytasson a budapesti hitelező pénzüzetekkel és létesítsen megállapodást a kilizetés módjairól. Egyezség jött létre a két delegáció között a muramenti Légrad erdő kérdésében is, amely Magyarországon fekszik. A több ezer hold kiterjedésű erdő, amely a város birtoka, eddig kihasználatlanul hevert. A mostani megállapodás szerint a város saját kezelésében tarthatja és a kivágott fát vámentesen áthozhatja a határon. A két delegáció tagjai Beogradba illetve Budapestre utaztak, hogy jelentést tegyenek kormányaiknak. A delegáció még e hónapban újból összeül, hogy a többi határmenti község ügyeit is le-tárgyalja.

— **A szuboticiai pravoszláv egyházközség Osztojcs-émlékünnepélye.** A szuboticiai pravoszláv egyházközség május 12-ikén, vasárnap, a szerbtemplomban mise után emlékünnepélyt rendez Osztojcs Jován és felesége, Zozuk Terézia emlékére. Osztojcs szuboticiai polgár volt és halála után egész vagyonát jótékony célra és a szerb hitközségre hagyta. Az emlékünnepélyre meghívták mindazokat, akik tanulmányait az Osztojcs-alap támogatásával fejezték be.

„Németországnak nagy kölcsönöket ajánlottak fel“

Stresemann külügyminiszter beszéde

Berlinből jelentik: Stresemann külügyminiszter a külföldi sajtóegyesület bankettjén felszólalt és fontos külpolitikai kérdéseket fejtegetett. Hangsúlyozta, hogy jelenleg nem kevesebbről van szó, mint a világháború gazdasági és pénzügyi likvidálásáról, olyan problémáról, amelyek jelentősége beláthatatlanul több tartozások és követelések üzletszerű tárgyalásánál. Ezután azt fejtegette a külügyminiszter, hogy a Dawes-terv betöltötte hivatását.

— Amikor nemrégiben, — mondotta Stresemann —

nehézségek mutatkoztak a pénz- és devizapiacra és riasztó híresztelések terjedtek el a közvéleményben, a külföld vezető piacáról spontán, minden kezdeményezés nélkül a legkorrektebb formában ajánlottak fel nekünk minden szükséges támogatást. Erre a támogatásra nem volt szükség.

A leszerelésről beszélvén kijelentette Stresemann, hogy az a hatás, amelyet a jóvátételi kérdés közeli megoldásától remél, talán olyan lesz, hogy a leszerelés terén is éreztetni fogja hatását.

Elfogták Woldemaras egyik merénylőjét

A kovnói lapok cáfolják a litván miniszterelnök fia haláláról elterjedt híreket

Kovnából jelentik: Woldemaras miniszterelnök ellen elkövetett merénylet ügyében még lázas nyomozást folytat a rendőrség, de a tetteseket eddig még nem sikerült elfogni.

Azt az örvényloc embert, akiket a merénylet elkövetésével gyanúsították, szabadlábra helyezték.

mert a gyanu alaptalannak bizonyult. A kovnói lapok még mindig energikusan cáfolják azt a hírt, hogy Woldemaras fogadott fia, akit a merénylők megsebesítettek, belehalt volna sérüléseibe. A lapok azt írják, hogy

a kisfiu állapota javult és nincs ok aggodalomra.

A merénylet másik sebesült áldozata, Woldemaras adutánsa állapotában szintén javulás állott be. A köztársaság elnöke a sebesült hős hadsegédét éppen úgy,

mint a merénylet halálos áldozatává lett második hadsegédét, a lovagrend első osztályával tüntette ki.

Késő este érkezett jelentés szerint a litván rendőrség

letartóztatott egy fiatalembert, aki ahhoz a háromtagú társasághoz tartozik, amely Woldemaras ellen a merényletet elkövette.

A fiatalembert, aki Vozilusznek nevezi magát, Jevic állomáson tartóztatták le még pedig érdekes körülmények között. A fiatalember nyugodtan ült a vasuti kocsiban, amikor hirtelen robbanás reszkette meg a levegőt. Megállapították, hogy

a fiatalember csomagjában robbant fel egy bomba,

valószínűleg a vonat rázása következtében. Voziluszt, akinek a jobb kezét a bomba leszakította, letartóztatták.

— **A szuboticiai közigazgatási bizottság alakuló ülése.** A szuboticiai közigazgatási bizottság szombaton délelőtt tíz órakor tartja első ülését a képviselőtanács let kinevezése óta. Az ülésen Osztójcs Szelimir polgármester elnökléte alatt meg fogják választani az egyes albizottságokat.

— **Emlékünnep Sztapanovics Sztapa vojvoda emlékére.** A Narodna Odrbrana szuboticiai szervezete vasárnap délelőtt fél tízkor ünnepi akadémiát rendez a Városi Színházban a nemrégiben elhunyt Sztapanovics Sztapa vojvoda, a Narodna Odrbrana volt elnöke emlékére. Az ünnepség programja a következő: Zene-szám, játsza a városi zenekar. Előadás Sztapanovics Sztapa vojvodáról, tartja dr. Atijomovics Miodrag, a szuboticiai jogi fakultás dékánja. A beszéd utáni bemutatják azt a filmet, amelyet a vojvoda temetéséről vettek fel. Az emlékünnepély a nemzeti himnusz elénkésésével ér véget.

A berlini tenniszversenyen Lacoste 6:2, 6:4-re verte Lendmann és 6:2, 2:6, 6:1-re Troitsheimet. Bousus kikapott Kuhlmanntól 3:6, 3:6 arányban.

— **Kémkedési perek az államvédelmi bíróság előtt.** Beogradból jelentik: Az államvédelmi állami bíróság szombat délelőtt tárgyalja Marko Abisin-Bozsa lucci (Baranya) illetőségű huszonhétéves földműves ügyét, akit azzal vádolnak, hogy 1927-ben és 1928-ban egy idegen hatalom javára kémkedett. Május 13-ikán ismét kémkedési pert tárgyal az államvédelmi bíróság. A per vádlottjai Kumics Acif és Bilin Mehanišer boszniai muzulmánok, akik a vád szerint 1921-ben és 1922-ben kémkedtek. Május 17-ikén Medán Száva ügyét tárgyalja a bíróság. Medán mosztari születésű asztalosmunkás és azzal vádolják, hogy kommunista rápiratokat terjesztett.

— **Viktor Emánuel, XIII. Alfonz és Mussolini találkozója.** Madridból jelentik: Nagyjelentőségű esemény színhelye lesz szeptemberben Sevilla városa. A spanyol királyi pár hosszabb tartózkodásra Sevillába érkezik. Itt fogja meglátogatni a belga király és az olasz király. Viktor Emánuel király Mussolini kíséretében érkezik Sevillába. A királyi találkozóra hivatalosan az az alkalom, hogy kiállíts keretében bemutatják a spanyol királyi család csodálatos értékű szőnyeggyűjteményét. Politikai körökben azonban jól udják, hogy a belga és az olasz király és Mussolini nem szőnyegek megtekintésére utaznak Sevillába, hanem nagyjelentőségű politikai megbeszéléseket folytatnak a spanyol királlyal.

Jugoszlávia—Románia 3:2

Bukarestben pénteken mérkőzött a két ország válogatott csapata, amelyet heves küzdelem után Jugoszlávia nyert meg. A mérkőzés részleteiről lapzártáig nem érkezett jelentés.

Rádiósok! Amatőrök!

Detektoros készülékek
1, 3, 4, 5-lámpás
készülékek

Fejhallgatók
Hangszórók
Accumulator
töltőgépek
Anódpótló
gépek

Képviselőt:
Maller Béla

okl. gépészmérnök

Subotica
Petrogradska ulica 8. Telefon 35

11

— **A szuboticiai Neven dalárda hangversenye a Népkörben.** A szuboticiai Neven horvát dalárda, mint ismeretes, szombaton este fél kilenc órakor tartja első idej hangversenyét a Népkörben. A Neven nagy előkészületeket tett a hangversenyre és a jónévi dalárda nagy reményekkel lép a szuboticiai zenekedvelő közönség elé. Gazdag programot állítottak össze és a hatvanöt tagú vegyes énekkar Katanec Mihovil dr. és Jankač Mité dr. karnagyok vezetésével a modern horvát zeneszerzők kompozícióit fogja előadni. Szuboticián nagy érdeklődéssel várják a Neven hangversenyt, amelyre jegyek elővételben dr. Katanec Mihovil ügyvédnél kaphatók. A jegyek árai 30, 25, 20, 15 és 10 dinár és a hangverseny napján délután 3 órától kezdve a Népkör pénztárában vásárolhatók.

— **Nagy panamát lepleztek le a bukaresti tőzsdén.** Bukarestből jelentik: Boeru, a bukaresti börze ügyvivője, megjelent Madgearu kereskedelemügyi miniszter előtt és benyújtotta lemondását. Ez a lemondás, pénzügyi körökben hatalmas szenzációt keltett. Hamarosan kiderült, hogy Boeru távozása mögött nagy botrány húzódik meg. Ismeretes, hogy az utóbbi napokban a bukaresti tőzsdén egészen szokatlannal nagy árfolyameltolódások voltak. Az ügyvivő lemondása után csakhamar napvilágra kerültek ennek a oktatásnak részletei is s így a többek között köztudomásúvá vált, hogy a közvetítők minden ellenzés nélkül felelőtlenül garázdálkodtak a tőzsdén, illetve üzleteket költöttek és főképpen ennek tudhaték be az utóbbi napok izgalmal. A tőzsdéi panama következtében vállalatok és magánosok sokmillió veszteséget szenvedtek. A leplezés következtében a tőzsdén szigorú reidszabályokat léptetnek életbe.

Chlorodont

— Tubus Din. 8.—, nagy tubus Din. 13.—

Ezen hirdetés mint nyomtatvány (nyílt borítékban) beküldés ellenében egy többszöri használatra elegendő próba-tubussal ingyen szolgál:
Leo-Werke A. G., jugoszláviai vezérképviselése: Tvornice Zlatorog, Maribor 11

a nagyszerűen üdítő borsmentás fogpaszta
eltávolítja a csunya
színű fogkövet

— Kamara-est a szuboticiai tisztó otthonban. Cserepov Alekszander, a világhírű Hudozszevszteni színház tagja vasárnap, 12-ikén este a szuboticiai tisztó otthonban kamara-estét rendez. Cserepov nem régen tért vissza Moszkvából és az est keretében beszámoló oroszországi tapasztalatairól. Az előadás címe »Mit láttam Moszkvában?« és ennek során elmondja érdekes benyomásait és megfigyeléseit a mai orosz életről. A program második részében költeményeket és monológokat ad elő Shakespeare, Mereskovszkij, Tolsztoj, Dosztojevszki és Turgenyev műveiből. Az est íránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert Cserepov mellett, hogy kiváló színész, nagyszerű megfigyelő és előadó is és főleg a mai Oroszországról szóló előadását várják nagy érdeklődéssel.

— Szombaton délután hat órákor indul Szuboticiáról a római zárandókat. A római zárandókat Szuboticiáról szombaton este hat órákor indul el külön vonattal. A római utra többszáz hívő jelentkezett. A külön vonat egész Romáig fogja szállítani utasait, úgyhogy sehol sem kell átszállni. A vonat Szomborig megáll a közbeeső állomásokon és felveszi a zárandókat. A zárandókat vasárnap reggel érkeznek Zagrebba, a délelőttöt ott töltik és délután utaznak tovább.

— Új rendjelet alapított Románia a nemzeti ünnepek. Bukarestből jelentik: A marasestii síkságon a román nemzeti egyesülés ünnepén az elesett hősök emlékére gyászünneppé volt, amelyre elment az egész királyi család, a kormány, a diplomáciai testület és temérdek nép. Most jelent meg az amnesztia-rendelet, amely minden politikai s sajtóvétségre kiterjed, de kivételt tesz azokkal, akiket kémkedésért ítétek el és nem kaptak kegyelmet a rablás, gyilkosság és gyújtogatás miatt elítéltek. A régenstanács a nemzeti ünnep alkalmából új rendjelet adományozott azok számára, akik különösen nagy érdemeket szereztek hazájuk körül. A rendnek 5 nyakláncos, 10 nagykereszt, 25 főtiszt, 40 parancsnok, 50 tiszt és 75 lovag lesz a tagja.

— Új büntetőtanácsot szerveztek a noviszadi felebbviteli bíróságon. Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon egy második büntető tanácsot szerveztek, amelynek elnöke dr. Nikolics Richárd, tagjai pedig Stefanovics Vasziljko és Kosztes Jován felebbviteli bírák. A második tanács ősszel kezdi meg működését és szombori, szubotici, valamint becskeréki törvényszéki büntetéseket fog másodikfokán ítélni.

— A zagrebi egyetemi dalárda hangversenye Szuboticián. A »Mladost« nevű nagy hírű zagrebi egyetemi dalárda kedden 14-ikén este a szuboticiai színházban hangversenyt rendez. A hangverseny íránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a »Mladost« nemrég tért vissza németországi és ausztriai hangverseny-körutjáról és a német lapok a legnagyobb elismerés hangján írtak a zagrebi egyetemi dalárda művészi teljesítményéről. Jegyeket a Városi Színház pénztára ad ki.

Lepadat és Jovanovics

Az ország elismerten legszerencsésebb sorsjegyarúsítói
zubotica

Az utolsó két osztályban 2 jutalmat fizettünk ki szerencsés sorsjegyevevőknek:

54951 sz. sorsjegyre 200.000 dinárt
15577 „ „ 250.000 „

A két nyereményt a húzás napján készpénzben kifizettük a nyerőknek.

A XVII. sorsjáték 5. osztályára

még ma rendeljen sorsjegyet
mert a későbbi rendelkezéseket sorsjegyhány miatt nem eszközölhetjük.

Húzás május 11.-től június 6.-ig minden nap

Régi sorsjegyevevőinket kérjük, hogy az 5. osztályra szóló sorsjegyeiket október 11.-e előtt vegyék át, hogy a húzás kezdetén a sorsjegyek birtokukban legyenek és így a nyereményeket azonnal felvehessék. Vidéki rendelőknek készséggel küldünk postakaraképenztári befizetési lapot és így a sorsjegy vételára költségmentesen küldhető be hozzájuk. A sorsjegyet a vételár beérkezése napján azonnal elküldjük.

Új sorsjegyevevőink figyelmébe!

A sorsházason mindenki résztvehet, tehát az is, aki az előző osztályokon nem játszott. Ebben az esetben a pótsorsjegyek ára a következő:

1/1 sorsjegy 500 dinár, 1/2 sorsjegy 250 dinár,
1/4 sorsjegy 125 dinár.

Rendelje meg sorsjegyét egy levelezőlapon, azonnal küldjék postakaraképenztári befizetési lapot a vételár beállítására. Siaszen a rendeléssel, mert az 5. osztály nyeremény-ésélyei a legnagyobbak és így minden második sorsjegyevevőnk alkalma van

rendkívül nagy nyereményre

Bácsország

Egyike a legérdekesebb szórakozásoknak: meg-sárgult régi újságokban böngészni, a kifakult be-tük tömegén keresztül visszaemlékezni régmú-t dolgokra, amelyekhez talán kedves emlékeink is fűződnek, elolvasni a husz-harminc év előtti szen-zációkat, beszámolókat Bleriot repüléséről — hol vagyunk már mindezekről. Szuboticiának mindig nagy sajtórodama volt, volt idő, amikor három-négy napilap is megjelent és szépirodalmi lap, sőt a kíméletlen, mindent teleplező purifikátor sem hiányzott. Két újság bizonyára még élénk emlé-kezetükben van a szuboticiainak. Az egyik a »Bácsország«, Csillag Károly dr. szépirodalmi folyó-rata, a másik pedig Kepes Tibor lapja, a »Menyő.« Ez a két újság különösen ismert volt a város határain kívül is, hisz az egyikbe neves ma-gyar írók is dolgoztak, a másik pedig olyan botrá-nyokat idézett elő, amelyek ismertté tették a ne-vét messze földön. Husz-huszonöt év választ el minket ettől a két újságtól, amelyre az utabbi ge-neráció már nem is emlékezhet és vajjon a régiek közül is hányan vannak, akik még őriznek a köny-ves polc porral bevont tetején néhány példányt belőlük. Ha utána járunk, bizonyára nehezen si-kerülne felkutatni a két lap hátramaradt példányait, amelyek közül Budapesten került elő néhány. Ta-más István vasárnapi cikkében foglalkozik ezzel a két érdekes szuboticiai újsággal. A szuboticiak körében bizonyára nagy érdeklődésre fog találni Tamás cikke, amely régi emlékeket idéz vissza.

A Bácsme gy ei Napl ó vasárnapi száma ezen-kivül több érdekes novellát, cikket, riportot és verset közöl. A novellák közül megemlítjük Baedeker »Harun al Rasid« című novellájának új foly-tatását. Novellát írt a vasárnapi melléklet részé-re többek között »Szágedi Emil« és »Farkas Frigyes« és »Fehér elefánt« címen. Debeceni József, a dalmát, tengerpartiról írt érdekes riportot. A versek közül felemlítjük Kosz-tolányi Dező Martialis fordításait és Borsódi Fe-renc egyik szép versét.

Változatos tartalommal jelenik meg a Könyv-film-rádió melléklet is, amelynek hasábjain kö-zöljük Lucicának »A láthatatlan ember« című ér-dekes írását.

A terjedelmes vasárnapi számot a Habostorta egészíti ki, ugyancsak érdekes tartalommal.

— Fogházra ítélt házaspár. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Vojvodics tanácsa pénteken tárgyalta Riedlbauer Fejenc apatiné gazda és felesége bűnügyét. Az ügyészség hatóság elleni erőszak vét-ségével vádolta őket. A vádirat szerint 1926 október 10-ikén Riedlbauer tizenkétéves fia biciklin elment egy apatiné mulatóba, ahol botrányt rendezett. A mul-ató tulajdonosa zálogképen a betört ablakokért el-vette a fia biciklijét. A fiú elpanaszolta ezt apjának, aki hement a községháza-ra és sértő szavak kísé-résében követelte, hogy a rendőrök hozzák vissza a fia biciklijét, majd később az őt kituszkoló rendőrökkel valókodni kezdett és ebben felesége is segítkezett. A vádlottak azzal védekeztek, hogy a rendőrök súlyo-san bántalmazták őket. A bíróság a tanúk kihallgatá-sa után nyolc-nyolc napi fogházra ítélte a vádlot-takat.

— Leprás beteget fedeztek fel Bukarestben. Bu-karestből jelentik: A központi betegsgé-lyező helyisé-gében egy Dumitru Dinitu nevű petróleummunkás je-lentkezett felvételre, aki tele volt irritozás kelésekkel, amnyira, hogy az arca már szinte felismerhetetlen volt. Reggel hét órától délelőtt tíz óráig várakozott a többi betegekkel együtt orvosi vizsgálatra ez a szerencsétlen ember, amikor végre az orvos elé kerül-hetett. Az inspekciós orvos, amikor meglátta a petró-leum-munkást, az első pillanában konstátálta, hogy leprás beteg került eléje. A vészhi-er egy pillanat alatt szétfűtött a hatalmas épületben és a következő percben az épületben tolongó betegek százaival valóság-gal menekülésszerűen hagyták el a betegsgé-lyező helyisé-gét. Az orvos azonnal jelentést tett az egészségügyi hatóságoknak a megdöbbentő felfedezéséről s intéz-ke-dés történt a beteg izolálása érdekében. A leprás mun-kás esete óriási feltűnést keltett a román fővárosban. Azt hiszik, hogy a múlt évben a lergeaucai lepra-in-ternálótól telepről megszökött betegek, akik hetekig bu-jáltak Bukarestben, fertőzték meg a szerencsétlen embert.

— Felmentették a sikkasztás vádjá alól. Novi-szadról jelentik: A noviszadi törvényszéken szombaton délelőtt tárgyalták Cséri Iván luki községi írnok bü-nügyét. Cséri az ügyészség sikkasztással vádolta, mert a vádirat szerint mint volt ügyészségi tisztviselő egy revolvert és kisebb-nagyobb összegeket elcsúszasztott. A bíróság a vádlottat bizonyítékok hiányában felmen-tette.

— Vasárnap avatják fel Katyánszki vajdasági költő síremlékét. Noviszadról jelentik: Vasárnap avatják fel a beogradi temetőben Katyánszki Vladisláv vajdasági költő síremlékét. Az ünnepségre Noviszadra Klinc Predrag városi tanácsnok utazik el a város képviselő-tében.

— Pollák Lajos emlékezete. A Dr. Singer Bernát vajdasági zsidó szeretetház egyesület néhai elnöke, Pollák Lajos haláljáról május hó 12-én, vasárnap délután fél 6 órákor a kórház imatermében istentiszteletet tart.

— Kéthavi fogház hatóság elleni erőszakért. Novi-szadról jelentik: A noviszadi törvényszéken pénteken tárgyalták Dániel Gábor kulpini gépész bűnügyét. Dániel lövéssel fenyegette meg Bazsai Pál és Simon Mi-hály rendőröket, akik le akarták tartóztatni. A bíróság kéthavi fogházra ítélte.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szer-int hősiylevés és átmenetileg felhősebb, nyugtalan idő várható.

— Gázal megmérgezte magát egy oszijekai uria-sszony. Oszijekéről jelentik: Özvegy Kohlmann Zsófia hatvannégy éves oszijekai uriaszony öngyilkosságot követett el. Az özvegy cseléde távollétében kiment a konyhába, felnyitotta a gázcsapot és a vezeték végét a szájába vette. Amikor a cselédleány később a piacról hazaérkezett, gazdasszonyát a földön fekvő, szájában a gázcsővel, eszméletlenül találta. Rögötn orvosot si-et-tet és a rendőrséget is értesítették. Az orvos már csak a beállott halált állapította meg. A jó anyagi viszonyok között élő özvegy asszony öngyilkosságának oka ismeretlen.

— A Tolnai Világlapja új száma az érdekes képek és olvasnivalók gazdag tárháza. A népszerű hetilap, amely külön regény-kötetet ad mellékletül, a Literária árusítóinál kapható.

— A Dunába ugrott egy idegbeteg budapesti uria-sszony. Budapestről jelentik: Pénteken reggel háromnegyed kilenckor egy uriasan öltözött nő hangos sikoltással átvette magát a Margit-híd korlátján és a Dunába ugrott. A Margit-híd alatt a rendőri moterosónak emberei rögtön észrevették az öngyilkossági kísér-letet és másfél perc múlva már a fuldokló nő mellé kerültek. Horváth József rendőrmesternek és társai-nak sikerült is a már teljesen erejét vesztő és fuldokló nőt a csónakba emelni. Megállapították személyazono-ságát, kiderült, hogy dr. Kármán Samunének hívják. Dr. Kármán Samuné már huzamosabb ideje idegbeteg-ségben szenved. Családja a legmondosabb szanatóriumi ápolásban részesítette. Pénteken meglátogatta a férje. Alig hogy eltávozott tőle, cédhez akarták hívni a be-teg asszonyt, de a személyzet sehol sem találta. Azon-an keresésére indultak, így derült ki azután, hogy ha-zantant Alkotmány-uccai lakására, ahonnan reggel el-távozott anélkül, hogy bárki is észrevette volna.

— Tömeges öngyilkossági kísérletek Budapesten. Budapestről jelentik: Áldozesüörtökön sokan akartak megválni az élettől. Kettőn a Dunába ugrottak, de mind a két öngyilkosságot kimentették. Az egyik Horváth Imre tisztviselő, aki elvesztette állását s kétségbeesés-sében a Margit-hídról a Dunába vetette magát. Az egyik motoros mentőcsónak kimentette a habok közül az életunt fiatalembert, akit a Rókusha szállítottak. — A másik Liphardt István hatvannégy éves cipész-mester, aki szintén a Dunába ugrott, de a hajósok észrevették és kimentették. — Rozinka Gézané rendőri felügyelet alatt álló nő mosdószódaoldatot ivott. A mentők súlyos állapotban szállították a Rókusha kórházba. — Deák Vin-dis Róza kiszolgáló leány szerelmi bánatában megmér-gezte magát. A Rókusha szállították, állapota súlyos. A Rudolf-rakpart táján a Duna egy hullát vetett partra. A hatvan év körüli férfi ruhájában talált iratokból meg-állapították, hogy a férfi Schmidt József napszámós, aki Budafokon a Nagybanyal-ut 28. szám alatt lakott. A nyomozás megállapította, hogy a napszámós nyomo-rában követte el tettet. Péntek reggel kihívták a kis-pesti mentőket a Péterffy-ucca 168. számú házhoz. Az egyik lakásban eszméletlenül találták Szöllösy József-nét. A mentőorvosok megállapították, hogy Szöllösy-né nagy adag ópiumot vett be. Igen súlyos állapotban szál-lították a Rókusha kórházba.

— **Munkás-szanatórium épül a Fruska Gorában.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága csütörtökön este konferenciát tartott, amelyen többek között elhatározták, hogy a munkásbiztosító pénztár elnöke, Gyivánovics Szevozár és B. Kics Vojin igazgató a napokban felkeresik a szociálpolitikai minisztert és kéri foglalkoztatni, hogy hagyja jóvá a sanatórium-építési alapot. A munkásbiztosító pénztár utolsó ülésén ugyanis elhatározták, hogy a múlt évi 700.000 dináros felesleget 500.000 dinárt erre az alapra fordítanak és mielőtt meg lesz a szükséges összeg, a pénztár a Fruska Gorában tagjai részére modernül berendezett sanatóriumot fog építtetni. Abban az esetben, ha a miniszter hozzájárul a munkásbiztosító pénztár határozatához, a sanatórium-építést a jövő év tavaszán megkezdik.

— **A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg.** Érdekes képek, cikkek, regény és kottamelléklet, valamint gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Bethlen Margit grófnő „A szürke ruha» című színművét közli. A Színházi Élet a Literária árusítójánál kapható.

— **A zsidó nőgyógyász és népkönyha közgyűlése.** A szobitai zsidó Nőgyógyász és Népkönyha vasárnap, május 12-én délelőtt fél tizenkét órakor a zsidó hitközség tanácstermében évi közgyűlést tart.

Felesleges ma már minden kozmetika!

Bársonyarcnak **DESZANKA KRÉM** a titka

— **Ötven község terjesztette be költségvetését a tartományhoz.** Szomborból jelentik: A bácskai főispán rendelete értelmében a községeknek május elsejéig jóváhagyás végett be kellett terjeszteniük költségvetésüket a tartományhoz. Eddig ötven község küldte be költségvetését. A tartomány jóvá fogja hagyni azokat a költségvetéseket, amelyekben a községi pótdadó nem több ötszáz százaléknál. Az ötszáz százalékon felüli pótdadók tartalmazó költségvetéseket felterjesztik a pénzügyminiszterhez.

— **A forró keményítőbe esett és halálra égett egy kisfiú.** Priglevicaszvetivánról jelentik: Paitz Mátyás priglevicaszvetiváni földbirtokos házában mosás volt és szokás szerint egy nagy fazékban keményítőt főztek, Paitz két éves Antal nevű kisfia valahogyan beleesett a forró keményítővel telt tába és behalt égési sebeibe. A csendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Elmegy Ön az oszjeki kiállításra?

Kere-se föl a

»Grand Hotel«-t!

A bácskaiak találkozó helye
Éltárem Kávéház Téli kert
Estéknél műsoros hangverseny

Színlelőadás Kúlán, A »Hajduk« kulai sportklub május 8-án este a »Vojvodina«-szállóba színházteremben táncal egybekötött színlelőadást rendezett, amely igen jól sikerült. A zsúfolt nézőtér közönsége lelkesen tapsolt a szereplőknek, akik mindnyájan díszrekes alakítást nyújtottak.

— **Megszökött egy rab a noviszadi felelhetési bíróság épületéből.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután Dragomirovics Szávé, akit a noviszadi törvényszék lopás miatt hat hónapra ítél, megszökött a felelhetési bíróság épületéből, ahol több rabtársával Sziriski Szevozár fogházor felügyelete alatt dolgozott. A rabok délután két órakor jöttek a felelhetési bíróság épületébe, hogy a szokott munkájukat elvégezzék. Míg a hat rab az épület első emeletén dolgozott, Sziriski fogházor az udvarban tartózkodott, nehogy valamelyik rab az udvaron keresztül megszökhesse. Este hat óra felé a rabok lementek az udvarba, hogy visszatérjenek a fogházba. Dragomirovics kérte a fogházort, hogy engedje a félreeső helyre, amire engedélyt kapott. Amikor Dragomirovics hosszabb várakozás után sem jelentkezett, a fogházor gyanút fogott, becsukta a felelhetési bíróság kapuját és Dragomirovics keresésére indult. A fogházor benyitott az egyik földszinti helyiségbe, amelynek ablaka tárva-nyitva volt és nyilvánvaló lett, hogy a rab ezen az ablakon keresztül szökött meg. Azonnal értesítette a fogházigazgatót és az ügyészséget, amely viszont a rendőrségnek adott utasítást a szökött rab üldözésére. A noviszadi és a környékbeli rendőrségek és csendőrségek egész éjszaka keresték Dragomirovicsot, de mindezekig nem tudták elfogni. Dragomirovicsnak még három hónapja volt hátra, de büntetése kitöltése után a mitrovicai törvényszéknek akarták átadni, amely több betérés miatt kőreztte.

Kozmetikai szerek szétküldése Roth Olga kozmetikai intézetéből (Szubotica, Kralja Aleksandra ul. 4.) Hajszálak, redők, szemölcsök, anyagcycok vegleges eltávolítása villanással. Zsíros, mitesseres, száraz, szepes, májfoltos arcok kezelése, háziilag is, krémmel és arccal éjszakai és nappali használatra. Hámlasztó-kurák és kékfénykezelés. Egy kúra, mely áll éjszakai és nappali krém, arcviz, puderből és szappanból, ára portó nélkül 101 dinár. Vidékre megrendelések utánvétel.

— **Fényesen sikerült a szentl rokkantnap.** Szentáról jelentik: Aldozcsütörtökön tartotta meg a szentl rokkantegyesület a rokkantnapot. A római katolikus templomban Pécsy Béla plébános, a görögkeleti templomban Prekajszki Milos és Bérics Beriszáva plébánosok szolgáltatták a misét. A zsidó templomban Schweiger Hermann főrabbi méltatta a nap jelentőségét. Az ítéleteszelekek után a hadirokkantok, özvegyek és árva Csányi Endre elnök vezetésével százakra menő tömeg kíséretében zeneszó mellett vonultak végig a városban. Délután a Népkertben népünnepély volt. Este a város színháztermében rendeztek estélyt. Csányi Endre mondotta a megnyitó beszédet és rámutatott a rokkantak szomorú helyzetére, majd leleplezték Öfelsége ércszobrát. A leleplezés után a zenekar a nemzeti himnuszot játszotta, amelyet a közönség állva hallgatott végig. Vámos János előadásában rámutatott a társadalmi kötelességeire, amelyekkel a rokkantaknak tartoznak. Kristály István író »Sir a szoba« című novellája és Markovics Mihály három allegorikus, az invalidusokat dicsőítő költeménye mély hatást tett a közönségre. A szentl szokolista lányok ritmikus gyakorlatokat, melyeket Drakulics Mihály főmérnök kísérte zongorán, Bálint József fűtőművész hangversenyét, amelyet Kiss Mariska kísér zongorán, óriási tapsal honoráltak. Halász Menyhért karnagy vezette alatt több szerb nótát énekelt a munkásdalárda tökéletes precizitással. Vége Csányi Endre »Talál boldogság« című dráma jelenetét adták elő. Nagy sikert ért el az előadásban Göblös Pözsike, Simonyi István, Ujvári Gergely, Kolovics Julia, ifjú Kőrösi Mihály, Vecseri Lajos, Udvardi László, Tatics Miledin, Erdélián Alekszandar és Preradov Réda. A rokkantnapot reggelig tartó táncmulatság fejezte be.

— **Portez Gil elnök többé nem fogja üldözni a katolikus papokat.** Londonból jelentik: Newyorkból jelentik a Timesnek: A mexikói köztársaság elnöke nyilatkozatot tett közzé, hogy a kormány nem fogja üldözni a felekezeti és a katolikus papok újabb megkezdhetik a vallásgyakorlatokat, feltéve, hogy alkalmazkodnak a törvényekhez.

— **Kézrekerült zsebmetsző.** Szvetozármileticsről jelentik: A napokban volt vásár Szvetozármileticsen és Knézi Lázár községi rendőrőrmester kiment a vasútállomásra az esti vonathoz, hogy az érkező vásárosokat szemmel tartsa. Amint a vonat befutott, a rendőrőrmesternek feltűnt egy fúrge fiatalember, aki gyorsan siklott a tömegben. Egyszerre valaki felkiáltott, hogy ellopták a pénzt. »Jai a pénzem!« Knézi odasietett és elfogta a tolvajt, aki ebben a pillanatban dobta a földre övegy Fischer Zsigmondné szombori asszony relikviáját. A tolvajt, akit Burgovics Istvánnak hívnak, átadták a csonopljai csendőrségnek.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik hűgysavas sók túlzaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűviz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfiaszuszó megfigyelés alapján megállapította, hogy a »Ferenc József« viz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sérvbajoknál és prostatabetegségeknél is ajánlják. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 3

Mint a fényszóró...

Miként a fényszóró eloszlatja a sötétséget, akként szünteti meg a Taky is a szörzsalakokat és pihéket, eltünteti azokat a fekete pontokat, amelyek a legszébb bőrt is elékeltenítik. Ezt ma már minden elegáns nő tudja. De tudja azt is, hogy csak a Taky az az egyetlen rendkívül hatásos krém, amely minden további nélkül használható közvetlenül a tégelyből, a test bármely részén egyaránt alkalmazható és öt perc alatt megtisztítja a bőrt a szörzsalak-tól és pihéktől, azt szép fehérré teszi, anélkül, hogy azok a jellegzetes fekete pontocskák visszamaradnának. A szörzsalakokat gyökerestől semmisíti meg és azok csak a legritkább esetben szoktak újra kinőni. A Taky rendkívül nagy haladási jelent az elavult, kellemetlenségű szörvesztő szerekkel szemben, amelyeknek használata rendkívül komplikált.

MEGJEGYZÉS. A »Taký« minden drogériában és gyógyszerárakban kapható. Egy tubus ára 35 dinár. Ha nem lesz a krém hatásával megelégedve, visszadjuk a vételárát. Jugszaválai fölkérket HENRI H. NEUMANN — ZAGREB, BOŠKOVIČEVA 42

AZ 1929. TAKY-KRÉM ELŐNYEI:
élenk illatosítás — azonnali hatás — a tégely teljesen kihasználható.

KÖZGAZDASÁG

Vámkedvezmények

a turisztika fejlesztése érdekében

Modern szállodák építését akarják elősegíteni a fürdőhelyeken

Beogradból jelentik: Illetékes körökben — mint a Bács megyei Napló jelentette — sokat foglalkoznak a turisztika fejlesztésének kérdésével és elsősorban a szállodáik támogatásával. Bebizonyosodott ugyanis, hogy az idegenek beözönlése az országba évről-évre emelkedik, azonban a hotelipar fejlődése nem tud lépést tartani az idegenforgalommal. Különösen hiányoznak a jugszaválai fürdőhelyeken a nagy modern hotellek, korszerű technikai berendezésekkel. Ezért illetékes helyen elhatározták, hogy könnyítések tesznek az új szállodák építésénél és a meglévő szállodák technikai modernizálására terén és a kereskedelmi miniszterium turisztikai osztálya javaslatot tett, hogy mentesítsék a vám alól mindazokat a cikkeket, amelyek ezt a célt szolgálják, amennyiben az országban ezeket nem gyártanak. Itt elsősorban a modern villamosági berendezések, liftek, konyha- és fürdőberendezések stb. jönnek tekintetbe.

A kormány gazdasági pénzügyi bizottsága estőrtőki ülésén foglalkozott ezzel a javaslattal, amelyet el is fogadott és elhatározták, hogy a vámmentesség megadásának kérdését külön törvénnyel fogják szabályozni. Bizonyosra veszik, hogy ez a törvény nagy fellendülést fog maga után vonni a szállodáik terén különösen Dalmáciában, de a többi klimatikus helyeken is. Már eddig is nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak a hazai, hanem a külföldi tőke részéről is és különösen svájci és belgiumi, legújabbban pedig amerikai pénzeszoportok is erősen érdeklődnek a jugszaválai szállodáik iránt.

Csak a nemzetközi vásárgazolvánnyal lehet kedvezményesen utazni Budapestre. A beogradi magyar kereskedelmi képviselői figyelemzteti a közönséget, hogy a budapesti nemzetközi vásárra szóló igazolványok alapján nemcsak vízum kedvezmény, hanem vasúti kedvezmény is jár. Az igazolvánnyal vízum nélkül lehet átlépni a határt és Budapestre a vízum hatvanhét százalék engedménnyel szerezhető be. A magyar vasúton ötven, a jugszaválai vonaton huszonöt százalékos menedj kedvezményt kapnak a vásár látogatói. A Duna-szövetség vízum-igazolványaival vasúti kedvezmény nincs összekötve, tehát folyó hó 15-ikéig a közönség érdekében áll, ha Magyarországra nemzetközi vásárgazolvánnyal utazik.

Kik lesznek a szombori munkásbiztosító pénztár igazgatósági tagjai? Noviszadról jelentik: A szociálpolitikai miniszterium a napokban átiratot intézett a noviszadi munkás és kereskedelmi, ipari és gyáripari kamarához, hogy legkésőbb e hó 18-ikáig terjesszék be a szombori kerület munkásbiztosító pénztár igazgatóságába beválasztandó munkás és munkaadó tagok névsorát. A kamarák az igazgatóságba 12—12, a felügyelő bizottságba pedig hat-hat tagot tartoznak jelölni és pedig a kereskedelmi, ipari és gyáripari kamara a munkaadók, a munkás-kamara pedig a munkások és alkalmazottak sorából. A munkaadók közül csak azok választhatók be a munkásbiztosító pénztár igazgatóságába, akik S. H. S. állampolgárok, büntetlen előéletűek és akiknek több bejelentett és biztosított munkásuk van. A munkás és alkalmazott igazgatósági tagok csak azok lehetnek, akik állampolgárok, büntetlen előéletűek és a munkásbiztosító pénztárak tagjai. A noviszadi kereskedelmi kamara jogtanácsosa dr. Obulyen Mihó Szomborba utazott, hogy az ottani munkaadó körökkel együtt összeállítsa a jelöltek listáját. A munkáskamara a lista elkészítésével a szombori kirendeltséget bizta meg. A jelöltek listáját a kamarák e hó 15-ikén fogják megküldeni a szociálpolitikai miniszteriumnak.

Szenta város nagyobb kölcsön felvételéről tárgyal az állami jelzálogbankkal. Szentáról jelentik: Szenta város legutóbb tartott tanácsülésén kiküldte Noviszadra Kirjakovics Branislav főszámvévót, hogy az állami jelzálogbank ottani fiókjával folytasson tárgyalást és szerezzen információt arról, hogy hajlandó-e a bank nagyarányu beruházásokra kölcsönt adni. Kirjakovics felkereste Noviszadon Nikolics bankigazgatót, aki elvileg nem zárkózott el a tizenöt millió dináros kölcsön folyósítása elől. Míg a többi város csak tizenkét évre kapott ilyen kölcsönt, addig Szenta kivételesen huszonöt évre kapná meg. A törlesztésre a felvett összeg tizenegy százalékát kellene évente fordítani, tíz százalékot a kamatra, négy százalékot pedig a tőke törlesztésére. Fedezetül szolgálhatnak a város ingatlan birtokai, de minden évben a költségvetésbe is fel kellene venni a törlesztési összeget. Mint szupergarancia szerepelne a város közevetvámia és földjének jövedelme. A törlesztést felévenként kellene csökkenteni. Az évi törlesztési összeg felét a közevetvámiból fedeznék, másik felét pedig költségvetésileg kellene előteremteni. A közgyűléstől a városi tanács felhatalmazást kér a tárgyalások folytatására.

A bácskai tartomány földstatistikája. Szomborból jelentik: A bácskai tartomány statisztikai hivatala most készítette el kimutatását a bácskai tartomány földterületének elosztásáról. Eszerint a bácskai 1.259.921 katasztrális hold terület a következőképpen oszlik meg. Szántóföld 912.124 hold, kert 11.904 hold, kaszáló 43.863, rét 76.861, szőlő 21.876, gyümölcsös 64, erdő 81.917, legelő és nádas 15.681 hold. Az összes termőföld 1.164.290 és a terméketlen 95.631 hold. Az 1928—29. évre vetőmaggal bevetett terület 384.038 katasztrális hold terület, melyből buza 344.073, árpa 17.270, rozs 4309, kétszeres 590, zab 16.943, repce 46, len 11, búkköny 743, mák 53. A tartomány kendertermelése az apatini járásban 32.000 mn., batina járás 1650 mn., pácskapalánki járás 127.440 mn., dárđai járás 455 mn., kuljai járás 15.644 mn., noviszadi járás 3500 mn., odzsaci járás 108.262 és a szombori járásban 36.50 mn.

FILM

Jeanne d'Arc

A Városi-Mozi új filmje

A jubiláris Jeanne d'Arc-ünnepségekre Franciaországban nagy filmet készítettek az állam jelentős anyagi és erkölcsi támogatásával és ezzel a filmalkotással valóban méltó emléket állítottak az ötszázadik jubiláris évfordulón az orleansi szűznek. A francia filmgyártás általában elmaradott a kevés művészi alkotást tud felmutatni és ezért meglepő ez a kitünően rendezett, monumentális történelmi film, amely a legnagyobb amerikai filmekkel is felvetheti a versenyt.

Jeanne d'Arc élete valóban izgalmas filmtéma és nem is az első film ez, amelyet a francia történelem legendás alakjáról készítettek. Nem az első, de kétségtelenül a legjobb. A filmen észrevehető ugyan, hogy a jubiláris ünnepségekre készült és így rendezői abból az elgondolásból indultak ki, hogy a film közönsége teljesen tisztában van Jeanne d'Arc személyével, mert alig magyarázza meg az elején a falusi pástoriány megszállottságát és azokat az okokat, amelyek országmentő elhatározására bírják, a végén sem indokolja nagyon, hogy miért kell az orleansi szűznek máglyán meghalni, de ezekre a magyarázatokra Franciaországban nincs is szükség, a mi közönségünk egy rétege azonban inkább rá volna utalva a hővebb magyarázatra.

Marco de Gastyne, a film rendezője óriási munkát végzett. A témához méltó nagy lelkesedéssel adta oda magát ennek a sok tudást és türelmet igénylő munkának és egyforma gondossággal csinálta meg a nagy tömegeket mozgató monumentális csata-jeleneteket, az idillikus falusi képeket és a művészi arcfelvételeket. A legpontosabb korhűség jellemzi ezt a filmet, a jelmezek, a fegyverek, az épületek és a kitünően megcsinált csatajelenetek minden fázisa visszavárhozza a XV. század régmúlt korát. A rendező egy pillanatra sem elcsúszik meg a hatós ócska eszközökkel, tudja, hogy a hatalmas statisztéria felvonulása még nem minden, hanem kitünően hangsúlyozza ki tisztán képekben a gondolatot és eszmét, amely ezeket a tömegeket mozgatta, az alkotó művész szeretetével és ihlettségével állítja be mindig művészi hatású jeleneteket, a fotográfálásnál figyelemmel van a legmodernebb technikai eredményekre és fényhatásokra és — last but not least — nagyszerűen választja meg szereplőit.

Jeanne d'Arc megszemélyesítésére aligha lehetett volna megfelelőbb színésznőt találni Simone Genevoisnál. Új név a filmen, de érdemes megjegyezni a nevet, mert ezzel az egy alakítással a legnagyobb közönség emlékeztet. Pius alakja, az orleansi szűzről maradt képekhez feltűnően hasonló nemes profilla és értelmes, a sugárzó arcának, valamint ragyogó szemének ihletettsége predestinálják erre a szerepre, egyszerű eszközökkel dolgozó művésze pedig olyan Jeanne d'Arcot formál meg, akinek alakja valóban feledhetetlen marad. A szcenáriumnak és Simone Genevoisnak egyformán érdeme, hogy a film nem egy megközelíthetetlen, távoli szent történetét mondja el, hanem egész közel férközik lelkünkhöz azáltal, hogy emberi. Ez a nagyon tehetséges fiatal színésznő olyan megdöbbentően emberi vonásokkal ruhazza fel Jeanne d'Arc történelmi alakját, amihez bátorság és nagy művészi öntudat kell. Amikor sir vagy nevet, amikor bíráival gúnyolódik, amikor kihallgatása közben elalszik, amikor halát vágyják és közvetlen, groteszk mozdulatokkal — a halál árnyékában — letisztítja magát a csiklandó hajszálakat, amikor az életéért rimánkodik, minden kislányos cselekedetében őszintén emberi és nem az a szent, akivé csak századok múltán avatták. Alakítása művészetének csúcspontjára szökken, amikor a máglyára hurcolják és ő nem hősies pózzal hal meg, hanem sírva, az utolsó percben is valami csodában reménykedve, mert csak így halhat meg egy tizenkilenc éves ártatlan lány, aki ragaszkodik az életéhez. Simone Genevois alakításához méltó a többi szereplő is és egy-két karakterfej — a harcosok és az egyházi bírók tagjai között — felejtethetlen.

A Jeanne d'Arc-filmet pénteken mutatta be a Városi Mozi óriási sikerrel. Nagy és művészi filmalkotás ez, amely kiemelkedik a sivar filmtermelésből.

László Ferenc

RÁDIÓ

Nusics-vigjáték a beográdi rádióban

A szombati műsor kiemelkedő eseményei

Néhány nap óta kedvező a vétel és esütőtökön kifogástalanul lehetett fogni a legtöbb európai állomást. A szombati program rendkívül változatos, több operaelőadás lesz hallható, azonkívül érdekes hangversenyek és prózai előadások sorakoznak fel a kondenzátoron. Operaelőadást nyújt *Lipce*, ahonnan Max Kalbeck »Május királyáné« című operáját közvetítik (20.00). *Milanóból* Donizetti-opera előadását hallhatjuk (20.30). *Nápoly* a San Carlo színház operaelőadását fogja közvetíteni (20.45). Végül operaelőadást kapunk *Bécsből*, amelynek leadója az operaház előadását adja (19.30).

Beograd stúdiójában a rádiókvartett hangversenyez, a műsoron szerepel *Mozart* »Don Juan«-jának nyitánya, két *Uhrbach*-kompozíció és *Kálmán* »Bajadér« című operettjéből részletek (20.25). *Ljubljánból* a

»Ljubljana« dalárda ad hangversenyt (20.00). Érdekesnek ígérkezik *Brünn* Mozart-hegedűhangversenye (20.40). *Huizen* Bizet »Carmenéből« ad részleteket zenekari hangverseny keretében (17.10). *Toulouseban* operarészleteket tűztek műsorra (21.20). *Zagreből* pedig Beethoven-hangversenyt hallhatunk (20.35). Operaelőadás szerepel *Varsó* programján és az előadást valamennyi lengyel állomás közvetíti (20.30). *Londonból* szintén operaelőadást hallhatunk (19.30).

Figyelemreméltó a *beográdi* stúdió esti előadása. Nusics Branislav *Anatalléta* című vigjátéka kerül előadásra kiváló művészek vendégszereplésével (22.00). Szindarab-előadását közvetíti a *budapesti* leadó is a stúdióból. A műsoron Möriz Zsigmond »Sári bíró« című háromfelvonásos kitünő vigjátéka szerepel (20.40).

SPORT

Elkészült a pünkösdi körmérkőzések programja

Öt román válogatott játékos játszik a Banatulban

A SzAND — mint ismeretes — pünkösdi két napján nagyszabású körmérkőzések rendez a jelenleg legjobb romániai csapat, a temesvári bajnok Banatul részvételével. A körmérkőzések Szuboticáról a SzAND, SzMTC és a Ferrum csapatai vesznek részt. A négy csapat pontrendszer szerint egy értékes ezüstserlegért küzd.

A legnagyobb érdeklődés természetesen a temesvári vendég bemutatkozására irányul, nyitvánul még a sportkörökben. A Banatul kitünő hírek előzik meg Szuboticán. Csapata ma a legjobb nem csak Temesváron, ahol már két éve bajnok, hanem Romániában is, amelynek az idén a legjobbak országos bajnokaspiránsa. A Kínizsi néhány év előtti bombacsapatából a legnevesebb játékosok a Banatulba léptek és a csapat klasszására jellemző, hogy öt játékos került a román válogatottba. A Banatul természetesen a legjobb csapatával vesz részt a szuboticei körmérkőzésekben, amelyekben az első nap az SzMTC, másnap pedig a SzAND lesz az ellenfele.

A szuboticei bajnokság két első helyezettje ezáltal példát mutat a közös programrendezésre és váll-

alkozásuknak sikere nem is maradhat el. Ugy a SzAND, mint az SzMTC erősen ambicionálja, hogy a nemzetközi mérkőzésen sikerrel képviselje Szubotica fútbalsportját. A körmérkőzések negyedik résztvevője, a Ferrum ezuttal lép első ízben komoly milliőben a közönség elé. A tehetséges, fiatal erőkből álló együttes a másodosztály legesélyesebb bajnokjelöltje, amely épen a válogatott csapat elleni triál mérkőzésen bizonyította be, hogy nagyobb feladatok teljesítésére is hivatva van.

A körmérkőzések részletes programját az alábbiakban állapították meg:

május 19-ikén:

SzAND—Ferrum (3 óraker)

Banatul—SzMTC (fél 5 óraker)

május 20-ikán:

SzMTC—Ferrum (3 óraker)

Banatul—SzAND (fél 5 óraker)

A kétnapos mérkőzések jegyei együtt, vagy külön-külön elővetelben is beszerezhetők a Bata-féle sportáruházban.

A maribori vasutascsapat vendégszereplése Szomborban és Szuboticán

Érdekes sporteredményben lesz része pünkösdkor és a rákövetkező Ciril és Metod állami ünnepen Szombor és Szubotica sportközönségének. A szuboticei ZsAK vendégül látja maribori testvéregyesületét, a ZsAK-ot, amely Szomborban két és Szuboticán egy mérkőzést játszik.

A maribori vasutasok csapata lesz az első szlovéniai együttes, amely a Vajdaságban vendégszerepel és már csak ezért is megérdemli az érdeklődést. Pünkösdkor, május 19-ikén és 20-ikán Szomborban mérkőznek a mariborik a Sport, illetve a ZsAK csapata ellen, míg május 24-ikén, Ciril és Metod napján, amely állami ünnep, a szuboticei ZsAK fogadja a vendégeket.

Vizsgálásul a szombori és szuboticei vendégszereplésért a maribori vasutasok júniusra három mérkőzést kötöttek le a szuboticei ZsAK-nak Szlovéniában, amelyből egyet Mariborban, kettőt pedig Ljubljánban játszanak le június 28, 29 és 30-ikán.

Az oszjeki Slavija Szomborban. Oszjékről jelentik: Az oszjeki Slavija vasárnap komplett első csapatával Szomborba rándul, ahol a Szombori Sport csapatával mér össze az erejét. A Slavija jelenleg a legjobb csapat Oszjéken, minden játékos kitünő formában van, különösen válogatott kapusa Konrad nagyon jó.

Országos ping-pong bajnokság Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az országos ping-pong szövetség a noviszadi Juda Makkabit bízta meg az idei bajnoki versenyek megrendezésével. A versenyek szombaton délután három óraker kezdődnek az Olympia nagy-

termében. Ezuttal szerepelni fog a versenyek programján a női egyes bajnokság is, amelyre éppúgy, mint a többi versenyszámra nagy számmal érkeztek nevezések az ország minden részéből. A férfi egyes bajnokságot Konyovics (Szombor) véd, a páros bajnokságot pedig a Konyovics—Sztankovics pár Szomborból.

Országos ping-pong verseny Noviszadon. Noviszadról jelentik: A Juda Makkabi május 11-ikén és 12-ikén országos ping-pong versenyt rendez az országos bajnokságért. A versenyre Zagreből, Szuboticáról, Becskerekről és Szomborból számosan neveztek.

Másodosztályú bajnoki program Oszjéken. Oszjékről jelentik: Vasárnap veszi kezdetét az oszjeki alszövetség területén a vidéki és a helybeli II. osztályú bajnokság. A küzdelem az egész fronton megindul. Belistyén: A belistyei SC és a Jovalia mérkőznek. Az előlálló a favorit. Bíró: Ruzsieskó. Belimonasztiron: A Spárta játszik a knezevoivi Belje FC ellen. Ezt a mérkőzést a nagyobb állóképesség fogja eldönteni. Bíró: Karner. Dolnyi Miholjácson a Sloga mér össze erejét az ottani Muskás Sport Klubbal. A mérkőzést Szloga nyeri. Bíró: Rabel. Vinkovcín: A bajnok Sloga a Zseljencsárokkal játszik. A feljavult Sloga győzelme biztos. Bíró: Hulvak. Virovitcán: Az amatőr—Jadrán derby mérkőzés lesz.

SENTA (csütörtök)

Szak—Szubotica Sport 3:2 (1:2). Barátságos mérkőzés. Bíró: Rosenfeld. A Szak megérdemelten győzött. A Szak már az első félidő ötödik percében megszerzi a vezető gólt Csonka révén. A 23. percben a Sport egyenlítő és a 28. percben újabb gólt ér el. A második félidő első percében Mezei tizenegyesből egyenlít, majd a 18. percben Erdelján kapásból lött góllal megszerzi a győzelmet. Rosenfeld bíráskodásával a Sport nem volt megalégedve.

Utazás - Fürdő - Nevelés

Szerkeszti: Forgács Béla

Olaszország keresettebb fürdői, gyógyhelyei és szanatóriumai

Olvasóink tájékoztatására megkezdjük az olasz fürdők ismertetését. Mai számunkban Abbáziát, Griest, San Remot és Velencét ismertetjük.

Abbazia. Egyike a legszebb és leglátogatottabb tengeri fürdőknek. A Quarnero-i öbölben, a Karsztok rovében fekszik, pálmagetekről és a Karsztok vadregényes bérceitől övezve. Parkja több holdas kiterjedésű, melyet pálma-, banán- és fügefák, tarka virággyökerek varázsolnak tündéri szépségűvé. A parkban naponta zene szórakoztatja a sétálókat. Számos fürdő áll a közönség rendelkezésére, nap- és légtürdőkkel. A tiszta és finom homokkal borított partokon élénk strandélet folyik. Kikötőjében csónakok, vitorlások, motorcsónakok bérelhetők tengeri kirándulásokra. Alkalmos és sűrű hajóközlekedése van Fiumével, Crikvenicával és Lovranával, ahová villamos is félóránként közlekedik. Több berendezett szálloda és a legkülönbözőbb igényeket kielégítő penziói vannak. Az üdülni és pihenni akarók újraéledve, a szórakozni kívánók kikapcsolva és a gyógyulást keresők megenyhülve távoznak a természet szépségeivel és gyönyörűvel oly gazdagon megáldott fürdőhelyről. Fiumén keresztül is elérhető, ahonnan hajó szállítja az utasokat Abbáziába.

Griest (Bozen mellett). A Talier, Eisack és Etsch egyenlőségén fekszik, a termékeny lapály északi végénél, odasimulva a napos Gunteshnaberg déli függvényéhez, amely a szélétől védelmezi és gyönyörű szabad kilátás nyílik a mondákkal telezsított Rosengartenra és az Etsch-völgy klasszikus alakzataira. Ez a gyógyhely ideális fekvésének köszönheti — alacsony horizontja folytán — hogy a napsütés télen itt tart a legtovább és így az ismert enyhe, napos és száraz déltirali klíma itt a legalkalmasabb mindenféle üdülésre szorulóknak, hogy egészségüket visszanyerjék vagy ápolják. Vasútállomása Bozen, a Brenner-Verona fővonalon, így tehát a Subotica-Budapest-Meráni, Wien-Meráni és München-Meráni vonalon közlekedő valamennyi vonat alkalmas megközelítésére. Az állomástól 10 perc alatt villamos visz Griestbe. A helység minden modern egészségügyi berendezéssel el van látva és számtalan festői szépségű kirándulóhellyel körülvéve. Számos modern berendezésű, különböző igényeknek megfelelő szállodája és penziója és modern szanatóriuma van. Napi penzió 30 lírától.

San-Remo. A Liguriai tenger egyik dűléről nyílt öbölben, melyet észak felől az 1300 m. magas Monte

Bignone és ennek hegyláncjai védenek. San-Remonak előnyös fekvésénél fogva klímája enyhe, egyenletes, inkább száraz. A téli hónapokban, november és március között a középso levegő hőmérséklet 11° C. Hirtelét egyrészt a természetből oly dusan megáldott szépsége, másrészt festői szép, egészséges és előnyös fekvése alapozták meg. Az olajlakkal dus hegyi erdők és szőlőhegyek alján, citrom- és narancslák, a datolyapálma, a szag- és legyezőpálmák, a dracaenák, agavék, kaktuszok és habérok nagyszerűen pompázó tömege sorakozik San-Remo rendezett, tiszta utain, sétányain és kertjeiben. Szervezeti gyengeségnél, vérszegénységénél, idegbajoknál, gyermekek fejlődési zavaraival, lábbájdásnál, a légzőszervek krónikus hurutainál, érelmeszesedésnél, szív- és vesebántalmaknál, valamint reumánál és köszvényénél igen eredményteljes a nagyszerű San-Remo. A művészi és sportszórakozások egész sora áll rendelkezésre. Jól berendezett szanatóriumain kívül számos, a kor igényeinek megfelelő szálloda és penzió áll a vendégek rendelkezésére. San-Remóban a szezon október elsejével kezdődik s május végéig tart.

Velence. Gyönyörű fekvésénél, történelménél és műemlékeinél fogva Európa egyik legérdekesebb városa, a róla elnevezett lagúnákban, az Adriai tenger 40 km. hosszú 15 km. széles részében 117 szigeten, 4 km-nyire a szárazföldtől, melyet 3601 m. hosszú, 222 ívből álló vasúti híd köti össze. A szigeteken és nagyobbá cölöpökön épült város, minden irányban csatornákkal szeltek át, köztük a legjelentékenyebb a palotákkal szegélyezett Canale-grande, mely a várost két részre osztja. Csaknem minden házba vízen és szárazon lehet eljutni. 28 m. hosszú márványvíz a Canale-granden át. Több mint 200 tere van, legnagyobb és legnevezetesebb köztük a palotákkal és oszlopcsarnokokkal körülvett pompás Márkus tér (Piazza di San Marco). Ez az idegenek gyűlésező helye. Az egész város tele van építészeti, szobrászati, és festészeti műemlékekkel. A világ minden részéről tömegestől ideözönlő idegenek látogatására a szállodák, penziók, vendéglők egész légiói állnak rendelkezésre.

Schweningerből közlik, hogy a tengerparti szállodák, mint a Kurhaus, Grand, Savoy és Rauch pülkődre teljes üzemben lesznek és kellemes, vidám ünnepi pihenést nyújtanak mérsékelt áron. Május 15-ike és 25-ike között a Kursaalban érdekes rádiókiállítás rendeznek, amelyen jelentékeny világcégek vesznek részt.

Franzensbad

Amikor Adler Bernát dr. égeri városi orvos 1791-ben felfedezte a franzensbadi Ferenc-forrás gyógyerejét, a babonás égeri lakosság megostromolta és szétrombolta a kutat. Ez az ostrom hívta fel a kormány figyelmét a Ferenc-forrás nagy jövőjére és ez az ostrom volt megalapozója Franzensbad gyógyfürdő létesítésének.

Franzensbad áldásos hatását korának legjelesebb orvosa, Hrfeland dr. így jellemezte: »Ha Franzensbad gyógyvizéről beszélnek, oly érzésem van, mintha egy öreg barátomról emlékezném meg, akiről csak a hálás fiztetés és szeretet hangján beszélhetek.« Nem csoda, ha az írók és művészek jelesei, u. m. Fichte, Herder, Goethe, Beethoven, Blücher, Raupach, Spontini, Meyerbeer, Kreutzer stb. Franzensbadban kerestek és találtak üdülést.

1827-ben létesült a világhírű moorfürdő, amellyel megnyiták Franzensbad kapui a gyógyulást keresők előtt. Néhány évtizede annak, hogy az orvosi tudomány megállapította a szensavfürdők páratlan gyógyhatását szív- és vérérdény megbetegedéseknél és ezen megállapítás következtében Franzensbad egy csapásra speciális női fürdővé lett.

Néhány év előtt sikerült egy glaubersó-tartalmú forrásra bukkanni, melynek vize háromszorosan több

glaubersót tartalmaz, mint a világ bármely hasonló tartalmú forrása. Ezzel Franzensbadból speciális gyógyfürdő lett anyagcsere- és emésztési zavarokban szenvedők részére.

A természet kincseit emberi alkotó agynak kellett kiegészítenie, hogy Franzensbad ne csupán gyógy-, hanem üdülőhelyé is varázsolhassék. Franzensbadnak kedvezett a szerencse akkor, amidőn az irányítás gyökölje Loimann Jenő kezébe került, aki 1895-1910-ig, mint városi tanácsnok és 1925-ig, mint polgármester állott a fürdőbizottság élén. Ebben a gigászi munkában méltó segítő társra akadt Indra Ferenc dr. nyug. helytartósági tanácsos, jelenlegi polgármester személyében. Franzensbad fejlődéstörténelme ezen két kimagasló alakjának köszönhető a gőzfürdők, a rádium-emanatórium, belégzési kamarák, a medico-mechanikai Zander-intézet, a hidegvízgyógyintézet létesítése.

Loimann és Indra dr. polgármesterek kiváló szervezői zsenialitása folytán Franzensbad vendégeinek a szórakoztató intézmények egész sorozata áll rendelkezésre, nem hallgatván el a legújabbban az Amerikai erdőben létesített modern Strandbadot.

A fürdőközönség kényelméről, elhelyezéséről stb. leghatározottabban több módos gondoskodik Münichsdorfer igazgató.

INTERNÁTUSOK ÉS TANINTÉZETEK

Svájc:

Genève-Vernier (Suisse; Schweiz)

Penzionátus: „Bel Ebat“

Fia' al uri leányok részére.

G önyörű, e észéges fekvés. Francia nyelv tökéletes oktatása. Sportalkalmak. Kétféle berevedés és ellátás. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában

Lausanne-Prilly „La Somense“ Penzionátus és háztartási iskola

A francia nyelv tökéletes elsajátítására kitűnő rendszer. Kizimunta és iparművészet. Festés. Zene. Híztartási és fő. iskola. Nyári és téli sportok. Tennis. Referenciák. Prospektus kiadóhivatalunkban!

Beinyotthon Hinterbrühl bei Wien

Gyönyörű fekvésű, előke 6 családi penzionátus (légygyógyfürdő) 25 percrenyire Wientől. Nyelvek, háztartás, zene, sport, társasélet, társadalmi képzés, egyéni oktatás. Vezetők: Dr. Max Baron és Marsdorfer bárnó.

Hvar

Klimatikus téli lég- és tengeri fürdő

Hvar fővárosa és püspöki székhelye a hasonló közepdalmáciai szigetnek, 2400 főnyi lakossal. Spittel gyors helyiérdeku hajójáratával van összekötve. A rendkívül enyhe és állandó gyógyhatású klímája következtében adriai Madeirának is nevezik.

Fekvése és klímája. A városka áldásos klímáját annak a körülménynek köszönheti, hogy észak felől egy hegygerinc által van megvédve, míg a déli meleg légáramlat egy völgyön keresztül talál hozzá utat és ez adja magyarázatát annak, hogy a városka az időjárás kellemetlen kilengéseitől mentve van. Datolya, pálmák, olajfák, narancslák, citrom, indiai füge, aloe, rozmarin stb. főprezentánsai növényvilágának. Hvar téli időjárása igen enyhe, feltűnően felülmúlja a francia rivieráját is. Kora reggeltől késő estig meleg napsütés — tiszta égbolttal mellett. Csapadék télen is ritka, — köd és hó Hvarban ismeretlen. A hvar meteorológiai intézet az 1928. évben 3120 napsütéses órát jegyzett fel, tehát többet, mint Madridban vagy Kairóban. Fagyponton aluli hőmérséklet rendkívüli ritkaságok közé tartozik és a leghidegebb januári napokon is eléri a napifürdő a 35° celsiust. Hvar klímája gyógyhatású a következő betegségeknel: a légzőszervek és idegrendszer megbetegedésnél, vérszegénység, skrophulosis rachitis, chlorose, szem- és fülbajoknál, (különösen gyermekeknel) krónikus tüdő- és légszőkatarusoknál, exudátok, vese orrbántaragnál, valamint neurasteniánál, hystériánál és álmatlanságnál is kitűnő eredményeket mutat fel. Lábbájdások Hvarban biztos felépülést találnak, mivel a tengeri levegő maga is mint tökéletes gyógyszer hat. Csónak- és hajókirándulásoknál a tengervíz gőzének jód- és bróm-tartalma kitűnő gyógyhatású az idegrendszerre, valamint nyugodt és egészséges alvást biztosít.

Kurhotel Palace. A kurszalont is magába foglalva építészeti szempontból Dalmácia egyik műemeke, mely téli időnyre is minden kényelmmel van ellátva. A vállalat parkjában a trópusi égőv legkülönbözőbb növényei pompáznak. A lépcsőház pálmáktól árnyékolta, a bejárat tarka virágoktól illatos, a délre néző szobák ablakai aó nagyágúnak (kilátás a tengerre), úgy hogy ezek szelmentesen a legkeményebb télen is 35 fok cel-

HVAR

(LESINA) - DALMÁCIA

Tengerifürdő és klimatikus gyógyhely

HOTEL PALACE

Teljesen újalakítva, Dr. Avelini orvosi igazgató vezetése alatt. — Legteljesebb modern kényelem, tengerre nyíló kilátás. — Lég- és napfürdőzésre alkalmas szobák. — Kádfürdők tengervízzel. Motorcsónakok. Vízipóló. Tennis. Rádió. Zene. Tánc. Magyar kiszolgálás. — Napi pensió Din. 85-110. Kérjen képes prospektust

PENSION „SEGRETL“

Maria-Wörth, a wörthi 16 partján

Gyönyörű fekvés. — Szép szobák. — Elismerően jó konyha. — Olcsó árak

HOTEL F. RADETZKY

HINTERBRÜHL. Wientől 25 percrenyire.

Elsőrangú ház. Renoválva. — Kétféle konyha. 100 gyönyörűen berendezett szoba. Lakosztályok. Hideg, meleg víz. Közponi fűtés. Jazz-band. Bar. Tánc. Kert-étterem. Sz. aut. árat. Garage a strandfürdőhöz pár percrenyire. Tulajdonos: M. ULBING.

8 HP Ruston

magánjáró-garnitúra 1892 évvel, 5 HP Gare magánjáró-karján, 1895 évvel, 2 darab Fordson-tractor generáljavitva, 1 darab MAV. 17 PS szivógázlokomobil, keveset használt, jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg buzáért is kapható Sam. Löb' i Sin cégnél Bács: Palánkán

Szeresd ami ragyog s ne csak immel-ámmal, Ragyogtasd a cipőd, kenjed csak PYRAM-mal!

TÁRCA

A tehetség

Irta: Ligeti Ernő

Soha még nem játszott egy Körös Sándor, mint a bemutatón. Pedig csak epizód-szerepe volt. De az egész színpad az ő szavaival telt meg. A felvonás végén az összes tapsvihar neki szólt. Még a szentetlen kritikuskok is vörösre tapsolták a tenyerüket.

Felvonásközben Marianne, még az előkelő, hüvös, megközelíthetetlen Marianne sem birt magával, rohant gratulálni az öltözőbe. Arca lángolt, szeme különös fényel csillogott. Körösnek csak annyit kellett volna mondania: jer velem, Marianne és a büszke hölgy a világ végére követte volna.

De a művész semmit sem mondott. És ha mondott is valamit, ez minden meggyőződés nélküli köszönet számba ment. Mintha egyszerre más értelmezést talált volna az a kapcsolat, amely kettőjüket eddig összekötötte.

Marianne a nagyvilág gyermeke. Bölcsőjét hiborban ringatták. Az év nagyrésztét külföldön töltötte. Minden divatos nagy emberrel személyes érintkezésben állott. Ha idehaza volt, minden angol regényt három nappal hamarabb olvasott, mint a többiek.

A legfantasztikusabb társasági életet élte. Magától értetődően szocialista is volt és tántoríthatatlanul hitt az új világrendben. De szociológiai eltökéltsége nem akadályozta meg, hogy ugyanakkor higiénien a neokatólicizmushoz, a teozófiához és a metapsichizishez. Ez pedig a gyakorlatba átvéve annyit jelent, hogy borzos fiatal emberek is vették körül.

Körös Sándor is feljárt hozzájuk. Igaz, hogy ő keveset nyújtott: a szerelemét. Mellesleg verseket mondott el neki. Jeleneteket klasszikusokból. Szép szál ember volt, esodálatos művészet volt a hangjában. Marianne idegesen burkolódzott be sáljába, behunyta a szemét. A vers, mint egy madár, röpdösött a puha szalónban, szárnyaival megérintette a butorok kiszögelléseit és a végén, az utolsó rimmél aléltan pihent meg Marianne vállán. Már, mint a vers.

Nos, az ifjú Körösnek nem volt egyebe, mint emittett szereleme, meg az a felemás tehetség; de azt odaadta Mariannának teljesen. Anyira odaadta, hogy amikor a színpadon kellett játszania, a közönség számára már levitézletlen vonult el a hátfenekén. De Marianne pusztán látása megihlette és hetenként kétszer, amikor ama kitüntetésben részesült, hogy eszménye külön is fogadta őt, önmaga mértéke fölé emelkedett.

Annál esodálatosabb, hogy Körös Sándor egy idő óta mind kevesebbet nyújtott Mariannának és mind többet adott a színháznak. Már hetekkel ezelőtt észre lehetett venni, hogy váratlanul feljődik, színesedik, meglepetéseket ígér. Ma azután excellált.

Három teljes hete, hogy Marianne és Körös Sándor valamelyes rejtélyes okból, nem találkoztak egymással. Ez volt az az időszak, amikor a borzosok Mariannának lakosztályaiban valósággal egymás kezébe adták a kilincset. Most az öltözőben ismét összekerültek. A büszke Marianne Köröshöz simult, torkát fojtogatta a sírás, sőt egyik kibuggyant könnye rá is csöppent Körös hófehér plasztroinjára.

— Isteni volt, Sándor! De miért nem jár már hozzád? Mivel bántottam meg magát?

Körös gyöngéden simogatta meg a feléje kívánczó ujjakat.

— Nézze, Marianne, jobb így magának is, meg nekem is.

— Nem, nem, nem akarom. Valaminek történnie kellett. Maga biztosan haragszik reám valamiért.

— De nem.

— De igen. Maga pikkel reám. Sejttem is, hogy miért. Megmondom. Játszunk nyílt kártyával. Maga így gondolkodott: óh, céltalan dolog... Ennek az okos kis szünek még a kis ujját sem foghatom meg. A kezét elkapja előlem. Csak játékszer vagyok neki... Igaz?

— Nem igaz...

— Ó, ó, én tisztán látok. Pedig, Sándor, magának éreznie kellett volna, hogy többre tartom minden állítólagos barátomnál. És a mai este engemet is felszabadított... Ma este — és itt sokatmondóan elhallgatott.

Körös Sándor, mintha puskából löttek volna ki, egyszerre kiegyenesedett.

— Marianne, kisleány — hosszasan a haját simogatta — drágaságos esacsi... Tíz perc van a csengetésig. Hallgassa meg ezt a kis, nem érdektelen históriát...

Marianne toporzékolott.

— Ne kinózzon, Sándor, ne kinózzon. Kiteszem a szívemet az asztalra, erre maga anekdotákkal akar kifizetni engem.

— Meg kell hallgatnia. Sohasem találék alkalmasabb időt, mint most. Nagyon kérem.

Marianne kényszeredetten foglalt helyet. Tekintetét fáradtan emelte fel, nem sok reményelődve.

— Maga tudja, Marianne, hogy Ilona kis hűgom szintén az akadémiára járt. Később otthagyta az akadémiát, férjhez ment. Mindez nem fontos. Ő mondta el nekem ezt a vele megtörtént történetet és én innepélyesen átengedtem magának. Nos, Ilonának osztálya hosszú idő óta a legtehetségesebb osztály volt az egész akadémián. Ez sem fontos. Ilonak két testvére jórátúnó volt nevezvük így őket, Margit és Ida. Elárulhatnám vezetékneveiket is, de nem reszem, mert maga nő, nyomban eltérne a tárgytól és megkérdezné: ez az a leány, aki így és így? ... A három leányt állandóan együtt lehetett látni. Egymás mellett ültek az osztályban, együtt loholtak a cukrászdába, együtt vihogtak este a karzaton, talán együtt is aludtak és takarították egymás testvérét leégővel. Margit volt a legtehetségesebb. Már az első osztályban kimagaslott a többi közül. Serédy professzor csak neki magyarázott és amikor pedáns hanglejtéssel — hiszen ismeri Serédyt — kijelentette, hogy rónészánsz, csillagszeművege alól odapislantott Margit felé és bizonyára azt gondolta: igen, rónészánsz és tehened fog Margit kisasszony újjászülni a magyar színművészet... Hát ezt mondja róla Ilon. És Ida? Ida mamlasz volt, egy nagy mamlasz, aki csak állt, esetlett-botlott, pirult és mindent elfelejtett. Ha azt mondták neki, álljon le, lejjön, álljon fel, felállott. Nem volt egy eredeti hangja sem. Margitól az újjai hegyein áradt szét a tehetség, csak rá kellett nézni az arcára, már az maga az élő színpad volt. De Ida... Csak figyelni tudott, átadni magát egy mohó, nagy figyelésnek, engedelmességni tudott, aláztoskodni tudott, mint azok a leányok, akik felesperedve is egy életen keresztül bordonzták magukkal a pinceszagot.

Mégis e két annyira különböző értékű és jellemű leány a leggyöngédebb baráti viszonyban élt egymással.

sal. Margit szétszórta, elpazarolta magát, pörére vetkőzött lélekben, meg testben is előtte, azzal a nemtörődömség és megmondolás nélkül, amelyre csak a tehetség képes. Ugyanígy, ugyanezzel a bőkezűséggel nyilatkozott meg Margit Ilon kis hűgom előtt is. De hagyjuk Margitot... Ilona, a szürke, jelentéktelen, esetlett-botlóska csak hallgatott, csak figyelt, csak nézett sok hosszú hónapig. Főcsillanó kutycatekintettel úgy bámult fel Margitra, mint egy magasabbrendű lényre és ez annak számára, akit a sors önmaga megmutatására parancsolt, jutalom és elégtétel. És e furcsa, változhatatlan, szerepét meg nem cserélhető viszony valamelyik óráján Ida testben is, meg lélekben is növekedni kezdett. Kifejezéstelen kamasz arca színt kapott, mintha nem fából, hanem meszes, finom viaszból, avagy sevrési porcellánból gyúrták volna össze. Eddigi feltűnően nagy gyerek kezei és lábai is kezdtek jól állani neki. Már a ruhái is kifejezőek voltak (nem a testére hányt szénaboglya, mint eddig), feltűnt az uccán, észrevették meg tanárai is létezését. Egy vizsga előadásán nagy sikere volt és képességei meglepetésszerűen bontakoztak ki, egy szép napon kész volt, kinőtte magát.

Margit azonban visszaesett. Érdeklődése esőkkent, akaratereje lankadt, merően nézett maga elé sokáig és már a kora délutáni órákban erőt vett rajta az álomság. Most már ő esetlett-botlott a tanárai előtt és Serédy professzor a fejét esóváltta és lopva pillantott reá a cvikker mögül, amikor kitavasodott és újra elkezdte: rónészánsz, Margit valósággal boldogságot érzett, ha begubózhatótt otthonába, olyankor egy székelt tólt az ablakhoz, az üveghez nyomta a a fejét és elnézte mintegy távoli fellegvárból a messzi élet mozgó filmjeit.

És az az érdekes, hogy amiként súlyodt Margit, úgy emelkedett Ida. Mintha a mérleg egyik serpenyőjéről a másikra tették volna át a súlyt. És ami még feltűnőbb, Margit és Ida a legjobb barátságban maradtak. Soha sem bántották egymást és mint régen, föltek, csak jártak Ilonhoz, órákhosszáig összebujva ültek, csak néha kőhészelt Margit Leghamarabb mindig Ida ment el. Neki a vére más tájak felé húzott tudata alatt kiki-vánkozott e környezetből. Ilyenkor Ilon és Margit magukra maradtak, szótlannul néztek, hogy szakad le tompa zuhanással, mint egy iekete hótömeg, az este.

— Még csak ezt mondom el magának, drágaságom... Valamelyik este együtt volt mind a három leány. Ida egyszerre kiment a szobából, Margit és Ilon tovább ültek a féléhomályban, Margit rosszul lett, arca helesápadt, hírtelen felállott és amikor elváltak, Margit ezt mondta: Ilonnak, az édeskis hűgomnak:

— Ilon, nem tudom, megérted-e? Ez a nő — és most az ajtó felé mutatott — ez a nő tett engemet tönk-re. Cseppenként szívta ki a véretem — a hallgatásával, az áhítatával azzal az évekig tartó rettenetes odafigyelésével — és most olyan vagyok, mint a kiesavart citrom.

Körös Sándor közelebb lépett Mariannéhoz és egészen halkán még a következőket mondotta:

— A többit már tudja, Marianne. Ida ma nagy művésznő, Margit epdig, a tehetséges színésznő, zárdába vonult és most missziós nővér valahol, Albániában.

Körös, tikkasztó csend követte Körös Sándor szavait, Marianne nem mert felnézni, megigazította sálját a vállán, hogy minél kevesebbet áruljon el ragyogó teste fehérségéből.

— És?... — kérdezte, hogy megtörje valamiképpen a csendet.

— És én el fogok végképpen válni magától, Marianne — szólott Körös Sándor — noha szeretem magát — de ezt már inkább önmagának mondotta.

Elsőrendű rétiszenát
bácskai állomásokra 50 métertől kezdve
100 kilónként 120 dinár, zabszalmát
100 kg. 55 dinár, szállít:
BRUCKNER JOSIP, VINKOVCI

A
CSODAKUT-FÜRDŐ
SZTARA KANJIZSÁN
a város alatti gyönyörű árnyas parkban
május 15.-én megnyílik
A fűrdő orvosilag javalva izületi és izomreuma, isiász, zsába, ideghántalmak, női hajók ellen és emésztési zavaroknál
A víz igen nagy rádiumtartalmu
Tiszta szép szobák, olesó ellátás
Igen mérsékelt fűrdőárak
Menetrend:
Szubotičáról vonat indul reggel 5. d. e. 10 óra 8 percek, délután 2 óra 11 percek, este 6 óra 55 percek

Vásárosok!
Vidékiek, helybeliek!
A vásár tartama alatt állandóan frissen készült
disznótoros ételek
kaphatók
Hirt Pali bácsi vendéglőben
Állandóan frissen csapolt
SÖR és elsőrendű BOROK

Olesó árak! **Olesó árak!**
Fűzők, orvosi rendelésre haskötők
a legmodernebb kivitelben
GUTAI-nénál
VII., Ostojičeva u.ica 32.

Fényképészek!
Óriási jövedelmet biztosíthat magának a „Dekafo“ készülék beszerzésével. Nyolc különféle felvételt egy papírszalagon. A felvételek két perc alatt készíthetők. Minden gépre felszerelhető. A leipzig Messe slágere. Csekély befektetés. Biztosítsa magának az elsőbbséget. Kérjen azonnal mintát és prospektust a vezérképviseléstől:
„PHOTOPHON“
Veliki Bečkerek, Aleksandrova ul. 13

Nagy pünkösdi nyakkendővásár!
3 db. selyemnyakkendő . . . . . 25 din.
3 db. tiszta selyemnyakkendő . . . . . 40 din.
3 db. egész nehéz selyemnyakkendő . . . . . 90 din.
3 db. legfin. nehéz selyem divatnyakkendő 100 din.
ud. A. Venecianer
LABOR-PALOTA
Hudie kitérővel szemben
Vétel énszer nélkül te tntse meg!
be rendeljen addig nyomtatványt, mig nem kér arajan'a ot a Minerva-nyomodától

Parkett-gyári I-a tűzifa 100 kg.-ként 30 dinár. Nagybani vétel-nél nagy árengedmény J. Vujković i Drug Szubotica Tel. 6-69

Molnár & Moser-
féle világhírűorosz kölniviz minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban kapható. Fő-
lerakat: **Herzli-drogéria, Subotica, Aleksandrova ul. Korzó**

NYILT-TÉR

Fájdalomtól megórtó szívvel jelentjük, hogy a legjobb
férj, szeretett apánk, nagyapánk és rokonnak

BECK SÁNDOR

életének 64. holdog házasságának 39.ik évében elhunyt.
Drága halottunkat tegnap, máj. 10.-én helyeztük örök any-
giomra a suboticiai izraelita sírkertben.

A gyászoló család

4970

Opštinsko Poglavarstvo Bačko Petrovoselo.

Br. 1409/1929.

Oglas

Opštinsko poglavarstvo na dan 16. maj 1929. g.
održaće javnu licitaciju na manjak za izradu letnjeg
edela i to:

16 pari odela za redare i

10 pari odela za poslužitelje.

Pobliži uslovi mogu se videti do dana licitacije u
kancelariji opštinskog beležnika.

Bačko Petrovoselo, 8. maja 1929. god.

Toša Iskruljev

Žarko Milinkov

beležnik

4968

knez

Legjobb minőségű

gyermek-kocsik

nagyban és kicsinyben gyári áron kaphatók

F. KOVAČI DRUG

cégnél

Subotica

a „Viktoria“ gyermek-kocsigyár
vezérképviselőjeKotta- és gramofonlemez-
ujdonságok!

Perzsa vásár. Characterstück
Egyszer voltam a báiban. Blues-Fox
Jázmínillat. Tangó-dal
Drágicám, maga de guszta nő... Fox-trot
De jó vóna, ha vóna... Fox-trot
Ramona... Angol-Valse
Télen nagyon hideg van... Fox-trot
Ugy-e felüv holnap telefonon... Fox-trot
Mért néz rám... Tangó-dal
Mért kacag... Tangó-dal
Ich küsse Ihre Hand Madame... Tangó
Sie küssen mir die Hand mein Herr...
Fox-trot
Ugy íj... Blues
Zoro es fiuru... Fox-trot
Csicsóné, drága... Fox-trot
Tarka lepke... Slow-fox
Rossz vagy... Tangó-dal
Kié vagy, mond... Tangó-dal
Hosszu az éjszaka... Fox-trot
Ibolyák... Tangó-dal
Csak egyszer légy ma az enyém... Tangó-dal
Teve van egy pupu... Fox-trot
Tokio... Fox-trot
Jönnél te még... Tangó-dal
Nyár volt, szép nyár... Valse
Ni ni, a Niagara... Fox-trot
Gyöngyvirág... Tangó-dal
Jöjjön fel hozzám, van egy kis rádióm...
Fox-trot

A fenti slágerek gramofonlemezei, zongora-,
valamint zenekari kottái kaphatók

Vig Zsigmond Sándor

zeneműkereskedésében

Szubotica Telefon 57

PODGORA tengeri fürdő,
Dalmácia

HOTEL „PRIMORDIA“

napl penzló 70 dinár

A konyha elismerten híres szakember vezetése alatt,
Prospektussal szolgál az igazgatóság, vagy a
Bácsmegyei Napló kiadóhivatala

4010

Morske kupalište PODGORA,
Dalmacija

HOTEL „PRIMORDIA“

Penston 70 dinara dnevno

Vodstvo kuhinje od zakupnika, bivšega kuhara.
Upute kod hotelijera ili u Upravi lista

Cséplést célra ajánlok

trifaili

darabos szenet

a szokásos fizetési feltételek mellett

Kérjen ajánlatot

SIPOS SANDOR SUBOTICA

I. Sokolska 6. — Telefon 868. 2898

„ORIENT“-KEKSZ

GRAHAM-KENYÉR, KARLSBADI KÉTSZERSÜLT

MAYER ALFRÉD

géppel berendezett péküzemében

SUBOTICA, KAKASISKOLÁVAL SZEMBEN

VÁNDOR A NAGY ÚTON

VIDOR IMRE REGÉNYE 38

Bereznayné félbeszakítja dolgozatát, amely
kissé görbén egymás alá irt számjegyek össze-
adásából állt.— A lányok részére 250 forint kell — je-
lentli ki.A lányok oda se figyelnek. Bereznay sem
teszi le az újságot, csak a szivart tolja a szája
egyik szögletéből, hogy a másikkól feleljen.

— Sok — mondja nyugodtan.

— Sok, de kell. Itt van felírva. Felolvassam?

— Ne fáradj!

— Mártának új ruha kell. Feltétlenül. Aztán,
jól tudod, mitmacholni is kell. A doktor a leg-
jobb uton van, hogy nyilatkozzék. Alkalmat kell
neki adni.— Ha a doktor nyilatkozni akar, megteheti
új ruha nélkül is. Alkalom pedig, ha élni akar ve-
le, mindig van. Különben az ügyészi állás a
bankban, amit neki megszerzek, többet ér, mint
az a pár másli, amire ti oly könnyen dobjátok ki
a pénzt.Márta szeme könnybe lábad. A horgolást
ölebe ejti. Kinhalált szenvedő szüzek vértanuar-
cával néz apjára. Bereznay ezt észreveszi. Ész-
re kell vennie.— Jól van! Jól van! Csak ne nézzetek mind-
járt úgy, mintha meg akarnátok gyilkolni. Télen
tehettek, amit akartok! Csak arra vagyok ki-
váncsi, mit fogtok csinálni, ha egyszer én nem
leszek?

Élszörnyedés az arcokon. Még Ilka is felnéz.

— De papa! — botránkozik meg Ilka. —
Hogy beszélhet így? Hisz azért gondoskodik
már most Mártáról.— Ebben igazad van. De csak Mártáról gon-
doskodom? Hát rólad nem te kis borzas?

— Rólam? Magamról én fogok gondoskodni!

Erre mind nevetnek. Ilka elpirul. Mérgesen
récsap a könyvre.— Csak ne vessenek! Majd meglátják! Én
nem úgy megyek majd férjhez, mint Márta. Les-
ni a doktor ur nyilatkozó gusztusát.

Márta megsértődik.

— Kikérem magamnak!

— A doktort kérd ki magadnak!

— Neveletlen tacsó! — sziszegi Márta.

Összerakja kézimunkáját és elvonul megbántott
méltóságának lesújtó emléket hagyva maga után.

— De Ilka! — szól feddő hangon az anyja.

— Hát mért olyan nyám-nyám! Azt a nyá-
pic doktort már régen az ujjam köré csavartam
volna!— Ilka! Micsoda kifejezések ezek! Hogy hol
szeded csak ezeket!— A tanácsos ur az újságja mögé buvik. Ajkát
— amennyire a szivar engedi — összeszorítja.
De a szeme mosolyog. Ilka a kedvence.— Különben — folytatja Ilka — kell is ne-
kem ilyen!

— Hát milyen? — szólal meg most a papa.

— Amilyet én választok. Nem aki engem
választ.— Elég ezekből a sületlenségek! —
mondja most a szigorú mama. — Mehetsz lefe-
küdni. Ideje.Ilka ezt nem bánja. Most a »Hazugságokat«
olvassa és ez nagyon érdekli. Elköszönt hát.— Életrealó lány! Ezt nem kell félni! —
mondta Bereznay, amikor egyedül maradtak.

Bereznayné felsóhajt.

— Annál fontosabb, hogy a másikat elgon-
dozzuk. Nézd, azt gondoltam, egy estélyt kelle-
ne adni.

Bereznay felszisszent.

— Kell! Mindenki így csinál. Adósok is va-
gyunk ezzel — érvet az asszony.Természetes, hogy elhatározták. Bereznay-
né rögtön felírta egy cédulára a meghívandók
névsorát. Mindent feljegyzett. És mindent apró
papírszeletekre, amiket aztán eltett. Egész könyv-
tárra való ilyen jegyzete volt már egy óriás
fiókban.— Fiam! Mi van azzal a Rozsossal? — szó-
lalt meg egyszerre.— Érdemes azt meghívni? Olyan félszeg,
Modortalan. Semmi nevelése.A tanácsos ur nagyon szegény fiu volt és
nagyon alacsony kezdte. A házassága emelte
ki. Ellentétben a legtöbb emberrel most is meg-
örizte résztvevő rokonszevését a szegény kez-
dők iránt. Ezért most is azt mondta:— Okos, szorgalmas, tehetséges fiatalember.
Még sokra viheti.

— Gondolod, hogy érdemes?

— Meghívni?

— Egyáltalában. Foglalkozni vele. Tudod, Il-
kának is kell valami fiatalember.

Bereznay nagyot nézett.

— Na ne csodálkozzál úgy! Előrelátónak
kell lenni.

A tanácsos ur a fejét csóválta.

— Hogy ti asszonyok mire nem gondoltok!

— Bizony gondolunk. Kötelességünk. Ha te
mondod, hát meghívom.Igy kapott Sándor meghívást Bereznayék
estélyére.Közben Ilkával is találkozott a jégen. Ezek a
találkozások hajszállal sem hozták közelebb Ilka
lelkéhez. Mindig a lány ütötte meg a hangot, a
melyben Sándor zengett. És mindig akkor ejtette
le, amikor Sándor azt hitte, hogy — no most!
most lehet a nagy áriába kezdeni. A sok finom
akadály, amibe mindig felakadt, még jobban tül-
zeltte.— Célhoz fogok jutni! Kell! — Ezt ismét-
gette folyton, ha kielégítetlenül és elégtelenül
távozott Ilka mellől. Végre is halálosan szerel-
mesnek érezte magát. Ilkának megmondani
azonban nem mert. Még mindig az az érzése
volt, hogy Ilkát tőle olyan magaslati különbség
választja el, amelynek áthidalására elég lépcsőt
még nem épített.

(Folyt. köv.)

VUKOVICS GERŐ uri divatruháza
Subotica, főtérP. & C. Rabig, BorsaHuo és Gyútkies-Buffetok. L. B. O. nő- és férfiharisnyák egyedül lerakata. Dun
választék az összes uri divatcikkokban. A havéti saison alkalmából mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás

Torontáli Agrárbank Rt.
sportáruosztálya
Velikibečkerek

raktáron tartja a tenisz-sport-hoz tartozó összes árukat és pedig:

rakettek

hálók, teniszlabdák, rakethurok, teniszcipők, spárga- és gumitalppal, teniszruhá, stb.

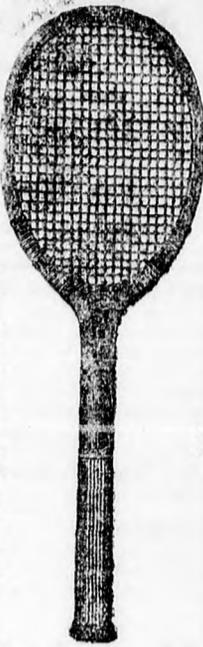
Vezérképviselője a következő rakettgyáraknak: Louvet & Darsonval, Páris, Williams & Cie, Páris, Soehnlein, Páris, A. Tunmer & Co, Páris, Levallois — S. A. I. L., Milano, — E. A. Davis Ltd, London, Holborn — Süddeutsche Hammerwerke, Mergentheim, Cochet Sport, Paris, Dunlop Sport, Birmingham.

Arjegyzéket kívánatra küldünk!

Dunlop-labdák vezetnek!

Viszonteladók kerestetnek!
Klubnak árkedvezmény!

Távirati cím: Agrárbank, Vel-Bečkerek
Telefon: 2-44   Telefon: 2-44

Eredeti francia
Eclair Vermorel
a világ legjobb
permetezője!
Vezérképviselőt
Barzel D. D. Subotica
Kapható mindenütt!
Kérjen árjegyzéket!

„Asztor a“ („Stražilovo“)
Petrovaradin
a noviszádiai és vojvodinaiak kedvelt találkozó helye. Naponta elsőrendű szalon jazz-zenekar. Minden pénteken halpaprikás 5005

A Weinhut-házban
Pašičeva ul. 8
több üzlethelyiség kiadó
és azonnal elfoglalható.
Bővebbet
Reiner Nándor
L. Sokolska ul. 18

Kir. állami gyógyfürdő
TOPIŠKO
Vasútállomás a Caprag-Karloveci vonalon. Legradíóaktívabb hőforrás az országban. Világhírű iszapfürdők. Villany-üzemek. Nagy Zander-intézet. Liszta levegő. Gyönyörű környék. Javalva: reumatikus betegségek, csúszás, isiász, neuralgiák, női bajoknál. Kiváló gyógyeredmények. Idény május 1-től szeptember 30-ig. Ténylegesen és nyugalománnyel állami tisztviselők május 1-től június 1-ig és szeptember 1-től szeptember 30-ig 50 százalékos engedményt kapnak az összes mellékletmennyelből, június 1-től augusztus 31-ig ebben a kedvezményben csak a tényleges tisztviselők részesülnek. A nagy kereslet miatt ajánlatos szobárolt már most gondoskodni. Mindennemű felvilágosítással szolgál a
3405 Fürdőigazgatóság

Montekatini kékkő
100 kg.-ként 860 din.
Schäffer Róza
fűszerkereskedőnő, Subotica a főpóstával szemben.

Elismert, legjobb minőségű, friss
teavaj
kilónként
50 dinár
Trišić Tódor
tejemtermék kereskedésben Subotica, Strassmayerova 22. Faragó mészáros mellett

MAGA HALLJA AZ EGÉSZ VILÁGOT

A lég rezgő hullámain tisztán és hangosan továbbítja
a PHILIPS HANGSZÓRÓ
a legmesszibb világ eseményeit. Tiszta és teljes az ő hangszíne.
A PHILIPS HANGSZÓRÓ
együtt a
PHILIPS ANÓDPÓTLÓVAL
és
PHILIPS KISTÖLTŐVEL
a legegyszerűbb módon egyetlen letes és állandó jó vételt biztosít.

Minden kereskedésben kapható
Vezérképviselői lerakat:
Szerbia, Crna Gora, Vojvodina és Szrem részére
Viking K. d. Beograd
Ker. Ljubice 5
Slovenija, Dalmácia, Slavonija, Hrvatska, Bosna és Hercegovina részére
Noris K. d. Zagreb
Gunduličeva 26

PHILIPS

Nagyobb gabonacég vezető tisztviselője, teljesen önműlő, fiatal munkaerő, perfekt szerb, magyar, német, exportakadémiai végzettséggel, 200.000 dinár készpénztől kével,

megfelelő állást keres vagy betársulna

jövedelmező vállalatba, személyes közreműködéssel, a befektetett tőke teljes biztosítása mellett. - Szíves ajánlatokat „Agilis” jellegre a kiadóhivatalba kér

KOMLÓ-ZSINEG
gyári árban csak
WEITZENFELD és TARSA
cégnél, Subotica
Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

Az új névtörvény életbe lépett
Hivatalosan a családnév irandó elsőnek s azután a keresztnév; tehát nem Gábor Nagy, hanem Nagy Gábor, nem Péter Kis, hanem Kis Péter
Ügyvédek, kereskedők, iparosok részére az új névtörvény rendelkezéseinek megfelelő nyomtatványokat olcsón, gyorsan s izléses kiállításban készít és szállít
Minerva-nyomda r.-t., Subotica

Forradalom az asztalos iparban!
BUTOR-FA
BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST AD
DRUŠTVO ZA OBRTNE POTREBŠTINE
VOSIJEK

Kiadó
a Pašičeva ulica 7 szám alatt egy kettős
irodahelyiség, lakásul is használható.
Bővebbet Schäffer Róza fűszerüzletében a főpóstával szemben. 4821

**Kékkő 99%
Zöldpor 75%**
legolcsóbb árban
Sugár Manónál
Telefon 47

Jéggyár
12.000 kalóriás kompresszorral, valamint egy 70 HP.
stabil gőzgép olcsón eladó.
Felszerelve megtekinthető
Weisz Bélánál, Noviszad
Kálmánova ul. 11. Tel. 27-82

Tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy
varrodámat
Vilsonova ul 32. szám alá
helyeztem át
Bugarszkiné Berényi Böske
50 6

S. MÜLLER I SINOVI
első horvát
billiárdasztalkészítők
Zagreb 279

Nagy választék
babokban minden minőségben
ültetésre és étkezésre kapható
PAPRIKA SPITZER-nél, Suboticán
Zrinjski trg 4. sz.

Hirdetéseket csak a Bácsmegeyi Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Ne menjen külföldre többajával mert külföld jön ide
KLEIN JENŐ
orthopéd-cipész
Subotica, barátok temploma során ahol OLCSÓBBAN kap mértékű cipőt, mint a gyári cipő. Javítások legolcsóbban és leggyorsabban a szőlők 24

Somborban a Bácsmegeyi Napló részére
hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
Apatini ut 48. vossz tel.
Telefonszám 341.

Halló!
Hol esaltatod a gallódat, hogy olyan fehér és fényes?
PIUKOVIĆ
gőzmosodában
Subotica, Vilsonova ulica 16

Bajmokon a Bácsmegeyi Napló részére
hirdetéseket
Gyetvay József
bizománys vesz fel

LIFKA-MOZI

Csüt. 8-tóktól vasárnapig
CAREVICS

Lehár operettje után, eredeti zenével

Főszereplő:

SVETISLAV PETROVIC

Minden előadásón énekel

SERJOJA KRIVCOF

baritonista

Minden előadásón táncolnak

Darinka Miri és **Fedor Prihocko**
táncművészek

Rendes helyárak! Rendes helyárak!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címezéssel
készen van. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felbontott levélben fogadjuk.
Kérdések: Szubotica városi központi postahivatal.

Értesítem a helybéli és átutazó közönséget, hogy
a mai napon az

„OBILIC“ vendéglőt átvettem
Elsőrendű konyha és italok

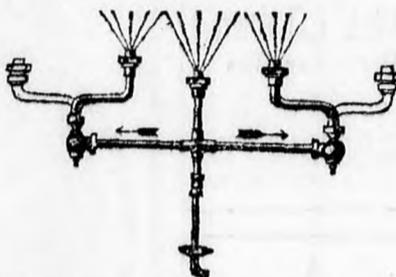
Naponta friss csevabesica, ruzsnica

Knopf Károly

volt főpincér

4975

**Szőlő-, gyümölcsfa-,
répapermetezőket**

raktárról legolcsóbban szállít

BARZEL vasüzlet
Subotica. — Telefon 123

Potasman fatelepét

Bene Sudarevićeva ul. 49. szám alá
(Margit malommal szembe) **helyezte át**
Telefon 386

VÁROSI MOZI

Péntek—szombat—vasárnap

Az orleansi szüz
Jeanne d' Arc

Monumentális francia film 2 részben

A francia nép nagy hősnőjének 500 éves jubileumára a helyszíni
nén készült felvételek, a párisi hercegeknek DUBOIS kardinalis
védnöksége alatt

Az ördög nyelve

Hangverseny darab. Előadja LAZAR DJORDJEVIĆ
művésze, a városi színház kiadása mellett

Kis szalagmunka és egy
Schöber ágy, nálam bizo-
mányban levő, eladó. So-
kolska ul. 3. 4750

Irógép vétel, eladás, javít-
ás és karbantartás szak-
szerűen Gémesi egyedüli
írógép-specialistánál, Subo-
tica, Paja Dobanovačkog
ulica 8. 207

Jégszekrényt ne vegyen
addig, míg Ujvári Ferenc
asztalosnál, Temerin meg-
nem nézi. Prospektus in-
gen. 3661

Hordók

használtak 250 litertől 7000
literig kaphatók Krix La-
jossal. Subotica, Mažurant-
čeva ul. 19. 4317

KIRAKATŰVEGEK
VITRUMNÁL NOVISAD,
FUTOŠKI PUT 137. 1734

Hol vásárol a vidéki
legolcsóbban kész férfi,
női, fiu és gyermekruhát
Szubotican? Földes Samu
ruhaárúházában. Rudics
ucca gyümölcs piac. Férfi-
öltöny 525, divatraglán
675, női felöltő 425, gyer-
mekruhák 225, Trenccs coat
725, munkásruhák 140 di-
nártól. Tessék meggyőződni
vételekényszer nélkül, ügyel-
jen a cégre. 2751

Hálószobabútor eladó. Os-
tovičeva ul. 38. 4894

Férfi és női harisnyák,
gyermekcipők, sálak, csip-
kék, gyöngyök, eszettek, ká-
zimunkák, pamutok legol-
csóbb beszerzési forrása
Budanovaics Terézia rövid-
áru és kázimunka üzlete,
Labor-palota. 938

Jégvermet, kisebbet meg-
vételre keresek Konstanti-
nović Lazar, Subotica, Še-
noe ul. 32. 4852

»Mir« vendéglő Subotican
családi okok miatt teljes
berendezéssel eladó és
azonnal átvethető. Bőveb-
bet az üzlet tulajdonosánál
4918

Eső- és napernyő 2 és 3 m.
területtel olcsón kapható.
Crnjaković vasuti bódés, az
állomásnál. 4931

KOLONFÉLE

Elveszett esütörtökön dél-
ben egy pénztárca. A meg-
találó jutalom ellenében
adja le a kiadóban. 5004

**Tiszta föld ingyen elhordha-
tó. Manojlovićeva ulica 8. 5014**

Azonnal beköltözhető szo-
bakonyhas lakás kamrával,
folyosóval V. kör elején.
kiadó. Bővebbet Dohány
ügyvédnél, VII., Zrinjski
trg 2. 5012

Villa Palićon a fenyves-
uton hozzávaló mellékhe-
lyiségekkel azonnal kiadó.
Bővebbet: Harambašićeva
ul. 13. 4946

Elveszett arany óralánc ró-
vid, széles, arany Szent
György-éremmel 9-én 11
órákon Noviszadon a Zilni
trg és Kralja Aleksandra ka-
szárnya között. Átadója 250
dinár, jutalmat kap a novi-
szadi rendőrkapitányságnál
32. számú szobában.

Kassowitz Lipót speedter
Novisad, Futoška ul. 7. sz.
alól áthelyezte irodáját
Sremska ul. 15., a csavar-
gyárba. 4991

Egyszoba-konyhás lakást
keresek a beltéren. Cime-
ket a kiadóba kérek. 4891

**Senkiesem állíthatja magá-
ról** hogy tökéletes szép. Ar-
cát ötvéve és alabástrom sí-
mává egyedül a Kovács-féle
nagyenyedi arkenőcs és
borax-szappan teszi. Kap-
ható mindenütt Főterakot:
Herzl-drogéria, Subotica. 3101

Lakás a város legszebb he-
lyén, a legmodernebb palo-
tában, 6 szobás parkettás,
fürdőszobával és minden
mellékkel felszerelt június
15-re kiadó. Ugyanazon palo-
tában egy nagyon szép 4
uccai szobás lakás is au-
guszus 1-re kiadó. Schwarz
Andor, Subotica, Oslobodje-
nja ul. 17. 4924

Kiadó azonnalra udvari la-
kás két szoba, konyha,
kamra, Oslobodjenja ((Zen-
tai) ul. 92. 4884

Ujencokli Szakavatott egyé-
nek pontos felvilágosításo-
kat adnak katonai termé-
szetű, különösen sorozási,
szolgálati idő meghatározá-
sára és jogos esetekben a
szolgálatok megrövidítésére
vonalkód ügyekben. Nem-
zetközi Iroda, Subotica,
Aleksandrova 9. 4348

Észak- és Délamerika ösz-
szes államainak jegyzéke
minden odautazásra von-
latkozó utbiztosítással
most tíz dinárért kapható.
Küldhető posta- vagy ok-
mánybélyegben. Nemzel-
közi Iroda, Aleksandrova
ulica 9, Subotica. 4348

**Az amerikai Egyesült-Álla-
mokba utazni akarók** fig-
yelmébe! A kvóta (kiuta-
zási létszám) 1929 június
30-ig betöltve. Részletes
információért forduljon sze-
mélyesen vagy levélben a
Nemzetközi Irodához, Su-
botica, Aleksandrova uli-
ca 9. 3378

Apróhirdetések Szubotican
az Aleksandrova ulicán a
Pressburger-féle üzletben,
a Manojlovićeva ulicán a
Rádió-Reklám irodájában,
Universitas könyvkereske-
dés Aleksandrova ulica,
Földes Samu ruhaüzlet-
ben, Gyümölcs piac, Novi-
szadon, Szomborban, Szent-
tán, Veliki Beeskereken
ottani fiókiadóhivatalaink-
ban is eredeti áron felad-
hatók.

Lakások kiadó. Megtekint-
hetők vasárnaponként Hilda
villa, Palics, Tópart. 4578

LEVELEZÉS

Istenem! For ever. Levele
van a kiadóban. 4998

Mácó. Másodikat elfogadom,
szombat délig értesítem. 4975

FOGLALKOZÁS

Harisnya-talpalást, stoppo-
lást, szemfelszedést olcsón
vállalok. Preradovičeva uli-
ca 14. 4967

Kozmetikusnő, végzett ön-
álló, teljes felszereléssel el-
helyezést keres már fenn-
álló, vagy alakuló kozmeti-
kai intézetben. Cim a ki-
adóban. 4954

Fiatl cukrászségéd és ta-
nonc felvétetik a Korzó-
cukrászdába Aleksandrova
ulica 18. 5010

Fényképészségéd(nő), fiatl,
felvétetik. Subotica,
Singerova ul. 11. 4937

Artési kufurók küldjék be
levélbeli ajánlatukat kut-
fürásra Kollár Péter, mészá-
ros, Bajmok. 4950

Joghallgató, aki a szerb,
magyar és német nyelvet
írásban és szóban bírja, ke-
res azonnaira kezdőfizetés-
sel kereskedelmi vállalatnál
vagy ügyvédi irodában
megfelelő állást. Cim a no-
viszadi kiadóban. 4952

Fiatl kereskedőségéd és
kifutó felveszek. Ugyanott
jó karban levő biciklit (le-
hetőleg nőit) megvételre
keresek. Cim a kiadóban.
4986

Hímzőnők és gyermekruha-
varrónők állandó munkára
felvétetik. »Herson« Subo-
tica. Aleksandrova ul. 15.
4992

**Suche zu meinem zwei-
jährligen Buben** 25—35
jährlige Kinderpflegerin, die
in ähnlichen Stellen bereits
angestellt war und die auch
ungarisch spricht und nä-
hen und handarbeiten kann.
Monatsgehalt 500
Dinar, Frau Andor Balint,
Stari Becej. Bačka. 4995

Tanoncot fizetéssel felve-
szek Fister Gusztáv aszta-
losüzeme Subotica, V., Ga-
jeva ul. 38. 4987

Hivatalnok, volt kereskedő,
agilis, munkászerető, ma-
gyar, német, szerb levelező,
könyvelő, jó külmunkás,
beográdi felmondatlan áll-
ását változtatná. — Jelice
»Szerényigényű 212« Ju-
gomosse, Beograd. 4979

**Cukrászokat és tészta-
késznéket** keresünk Jago-
slávia egyik legnagyobb
vállalatához. A főzésben és
tészta készítésben teljesen
járatos szakértőkre van szük-
ség. Csak elsőrendű ref-
lektánsok küldjék ajánlatai-
kat a fizetési igények felt-
tűntetésével és bizonyít-
ványmásokkal Unija
Konobara i Kuhara Zagreb,
Plica 55/l. címre. 4974

Kifutó trafikba felvétetik. —
Kralja Petra Park. 4947

Molnársegédet, szolid, meg-
bízható munkaszerető felvesz
Hubert Dávid-malom, Ada.
4828

Gyógyszertártulajdonosok.
Alkalmazottak állandóan
előjegyzésben vannak Kem-
ikalija, Novisad. 4911

Gépiónő, szerb-horvát
nyelvben feltétlenül perfekt,
május 15-iki belépésre ke-
resetlek. Német vagy ma-
gyar nyelv tudása megki-
vántatik. Mindkét nyelvet
és gyorsírást, valamint
könyvelni tudók előnyben.
Ajánlatok eddigi gyakorlat
és fizetési igények feltűnt-
tésével »Z 26« jelűre a
kiadóhivatalba. 4880

Erzieherin suche zu 2 grös-
seren Kindern gegen gute
Bezahlung und familien
hafte Behandlung. Offerta
an Andrija Švare, Suboti-
ca. 4925

Közvetítjük a legrövidebb
idő alatt az engedélyek
minden fajtáját, állampol-
gársági, itt-tartózkodási en-
gedélyt, (trafik, kávékimé-
rés, lícno i mesno pravo
stb). Nemzetközi Iroda,
Subotica, Aleksandrova uli-
ca 9. 4348

VÉTEL-ELADÁS

Föld egészséges, kertnek,
vagy falveréshez is alkalm-
as, a beltéren kapha-
tó. Bővebbet a Bunjevačka
Maticában. 5017

Ház, jó állapotban, 2 szo-
ba, kamrával, nagy udvar-
ral, raktárnak és műhelynek
is megfelelő s azonnal átve-
hető 21.000 dinárért eladó.
Cim megtudható a Bunje-
vačka Maticában. 5018

Borbélyület jól jövedelme-
ző, sűrűsően eladó. Subotica,
13. Novembra ulica 29. br.
4962

Kis családi ház, ujonnan
épült, 2 kapa kerttel 26.000
dinárért a Majsai-szölökben
eladó. Érdeklődni Schön-
brunnál, Paja Kujundžićeva
ulica 20. 4960

Zongora, új fekete Wirth-
gyártmányú eladó. Badalič-
eva ulica 5/a. 5011

507-es Fiat autó 6 üléses,
generáljavítva, abszolút ki-
tűnő állapotban eladó. Ér-
deklődni lehet Automobilia
garage, Subotica. 5015

3 házhely és egy ház el-
adó a Ferrum-gyár mögött
Cim Cvečeva ulica 44. 5019

Házhelyeknek parcellák,
melyek a városi erdővel ha-
tárosak előnyös részletfize-
tésre is eladók. Érdeklődni
lehet dr. Vas Antal ügyvéd
irodájában. 4953

Eladó 4 HP MÄV golyós-
cséplő, 6 HP Ruston Gáll
láncos magánjáró, 6 HP
elevektor, esetleg külön ts.
Bering Alois, Jaša Tomić.
4984

Gyönyörű teli háló és első-
rendű írógép eladó. Prerado-
vičeva ul. 14. 4943

Egyezer használt 500 lite-
res káposztás kádak eladó.
Majšanski put 27. 4944

Eladó teljesen új 700 cem
Wanderer kéthengeres leg-
újabb típusu tura motorke-
répár mellékkocsival. Ér-
deklődni lehet Tury János
mehaniкусnál, Sombor. 4949

Jókarban levő használt jég-
szekrényt keresek megvé-
telre. Cim a kiadóban. 4955

Madarak és állatok kitömé-
sét vállalja Nagy Lajos Su-
botica, Frankopanska ul. 26.
4951

14.000 lakosu Bácska Tisza-
melléki nagyközségben, a
főtérén, konkurencia nél-
kül álló, 25 éves, jólbeve-
zetett üveg- és porcellánke-
reskedés családi okok miatt
eladó. Cim a kiadóban. 4945

Szikvizgyár teljesen kom-
plett és új készülékkel és
850 üveggel olcsón eladó.
Érdeklődni Adam & Hajon
cégnél, Novisad, Nikolajev-
ska 6. 5006

Cséplőgép, Első Magyar
Gazdasági gyártmány, fo-
tagrendszerű magánjáró, ki-
tűnő jó állapotban, igen ol-
csón eladó. Érdeklődéseket
a kiadóhivatal továbbít. 4997

54 collos MÄV golyócséplő,
Shuttleworth magánjáró ka-
zánnal, egy MÄV 8-as ele-
vátor eladó. Bata Fabián,
Senta. 4990

245 ház Somborban, 124
birtok 5—500 holdig Som-
borban, környékén, Bara-
nyában, Szlavóniában, 23
vendéglő, 2 mozi, vegyi
festőde, kötőde, cementár-
gyár, modern nyomda, ga-
rázs, cukrászda, fakeskeske-
dés, szálloda, étterem bérlet,
fűszerüzlet, stb. eladó. Meg-
bízott Goldfahn Sombor.
Knezevičeva (Csilás) uli-
ca 26. 4994

Tölggyadeszkát, csomómen-
tetet, minden vastagságban,
fennvő- és tölggyaszalókat,
épületfát, deszkát a legol-
csóbban vehet Danilo Ivkov
fakereskedőnél, Stapar. 4994

Eladó
vasgerenda, vasúti sinek,
centrifuga, centrifugál szí-
vattyúk, spirítuszgyári fel-
szerelési tárgyak, 4, 5, 6, 8
collos csövek, gép- és víz-
váltócsapok, kazánlemezek,
járó- és szíjkerékek, transz-
missziók és mindennemű
kovácsolni való vas. 4918

Veszek minden mennyiség-
ben ócska kovácsolt és önt-
ött vasat, csontot, rongyot,
új szövethulladékokat a leg-
magasabb napi árban. Do-
náth Lipót, Szubotica, VII.,
Cara Lazara ul. 29 3654

Többféle gyártmányú és
nagyságu, használt csép-
lőgarnitúra eladó olcsón
és kedvező fizetési felté-
telek mellett Schumacher
Rezsőnél, Sztari Becejben.

Drótkerítések legjobb mi-
nőségben Kovácsnál, Su-
botica, Lifka-mozi épület.